

La Creangă

Almanah literar

Nr. 34

Desen: Alexandru Hmelnițki

***Oare nu-i păcat de Dumnezeu să nu ne mai
vedem noi, așa din când în când ?***

(Correspondență. Ion Creangă)

Realizatori : **Eugenia Bejan**
Claudia Gurschi
Claudia Partole

Pe coperta 1 – desen de Evelina Antoci, Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun”, or. Sângera

Editura Arc
str. G. Meniuc nr. 3, Chișinău, MD 2009;
tel.: (+373 22) 73-36-19, 73-53-29; fax (+373 22) 73-36-23
e-mail: info.edituraarc@gmail.com; info@arc.moldnet.md; www.edituraarc.md

Imagini: shutterstock.com (pag. 18-19)

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic.
Chișinău, str. P. Movilă nr. 35. Com. nr. 20348.

2020 – Anul Lecturii

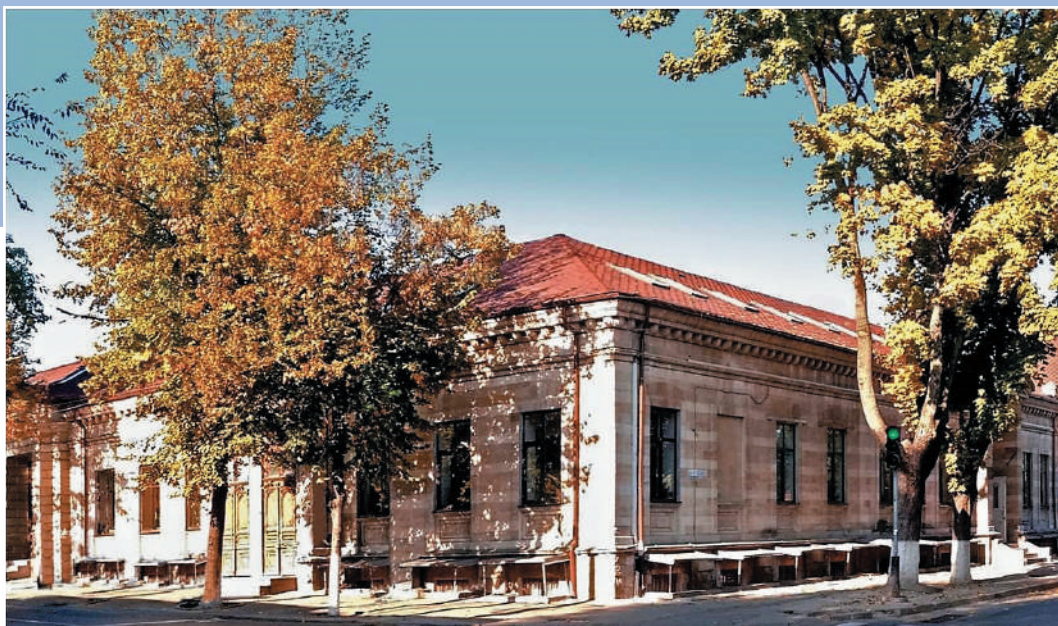
Bibliotecarii au declarat 2020 Anul Lecturii în Republica Moldova. Această inițiativă, apreciată și sprijinită de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, are scopul de a stimula, prin diverse programe, proiecte și acțiuni, interesul pentru lectură, de a asigura accesul la cărți de la cea mai fragedă vârstă.

Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” (BNC „Ion Creangă”) a prevăzut pentru Anul Lecturii o serie de proiecte, programe și activități, dintre care unele sunt deja tradiționale, iar altele se datorează unor noi parteneriate stabilite recent.

- Campania națională de promovare a lecturii *Să citim împreună!*, ediția a IX-a, are scopul de a încuraja lectura în familie și de a promova cărțile autorilor autohtoni. Ediția 2020 a campaniei este dedicată cărților *Ieșirea din uitare* de Ion Anton și *Născocilă, Roade gumă și feciorul lui Păcală* de Titus Știrbu.
- Festivalul *Zilele Creangă*, ediția a X-a. Scopul proiectului este stimularea interesului copiilor și tinerilor pentru valorile naționale, pentru lectură și creație prin intermediul moștenirii spirituale a clasicului literaturii române Ion Creangă.
- *Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret*, ediția a XXIV-a, care atrage zeci de mii de vizitatori de toate vârstele, interesați să descopere cărți noi pentru copii și tineret, editate în mai multe țări. Numeroasele lansări de carte, ateliere de creație, concursuri, conferințe, precum și cartea-surpriză dăruită copiilor sunt punctele de atracție ale proiectului. La ediția curentă, cartea-surpriză va fi volumul *Radu, bunica și câinele Bumbu* de Spiridon Vangheli.
- Programul *Fiecare copil merită o poveste*, implementat în parteneriat cu Asociația OvidiuRo din România și Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova. Programul susține educația timpurie a copiilor de 4-7 ani. Bibliotecarii, împreună cu educatorii din grădinițe, organizează sistematic lecturi cu voce tare pentru copii, urmate de diverse activități practice legate de conținutul cărților.
- Proiectul *Punguța cu 2 cărți*, implementat în parteneriat cu Asociația OvidiuRo și Fundația Progress din România. În cadrul proiectului, 100 de familii, care au copii de până la 3 ani, din 20 de localități rurale din Republica Moldova, vor participa la 2 ateliere de literație, susținute de bibliotecari din bibliotecile publice teritoriale, și vor primi în dar câte o punguță cu 2 cărți ilustrate potrivite vârstei mici. Prima carte din punguță este de ficțiune și a doua – de non-ficțiune.
- Proiectul *Ora să ȘTIM*, implementat în parteneriat cu Fundația Progress și Asociația OvidiuRo din România, Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova. Scopul proiectului este de a promova lectura și a stimula curiozitatea copiilor de la 3 la 10 ani pentru știință, tehnologie, inginerie și matematică (STEM) prin cărțile pentru copii (diverse enciclopedii) și prin experimentare.
- Concursul de lectură *La izvoarele înțelepciunii*, ediția a XXX-a, care are scopul de a promova lectura și a familiariza elevii cu viața și activitatea personalităților din literatura, cultura, istoria națională și universală. Ediția curentă este dedicată scriitorului Lucian Blaga, de la a cărui naștere se împlinesc 125 de ani.

Eugenia Bejan,
director general al Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”,
președinte al Secției Naționale IBBY

În viața mea niciunde nu am fost mai fericit decât într-o bibliotecă. Dacă aș aduna orele pe care le-am petrecut în biblioteci, cred că ar reprezenta un sfert din viață. Sunt fericit în biblioteci.

Neagu Djuvara

Bibliotecile, cu anii, devin tot mai tinere...

Nu pot să uit cum am pășit pentru prima dată pragul Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă” (pe atunci se numea Biblioteca Republicană pentru Copii „A.S. Pușkin”). S-a întâmplat acum 41 de ani. Astăzi, la 75 de ani, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” a întinerit. La început, biblioteca avea doar o sală de lectură și o sală de împrumut la domiciliu (în 1960, se afla într-o casă de pe fosta stradă Lenin, actualmente Ștefan cel Mare și Sfânt), apoi și-a lărgit spațiul, fiind mutată (în 1962) în sediul actual de pe strada Șciusev, 65. Din an în an s-a mărit numărul utilizatorilor bibliotecii. Conform datelor existente, anual, biblioteca deservește peste 12 mii de cititori activi și înregistrează peste 142,3 mii de vizite. Era firesc să-și lărgască spațiul! Drept rezultat al proiectului de reconstrucție (2008-2017), biblioteca a fost renovată substanțial. BNC „Ion Creangă” mai are două filiale: Secția pentru public „Petru Movilă” (Filiala nr. 1) și Secția pentru public „Licurici” (Filiala nr. 2), aceasta din urmă înființată în anul 1992 în colaborare cu Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” din Iași. Aș putea spune că astfel Unirea s-a produs prin Carte și prin Biblioteci! În 2014, grație susținerii financiare din partea Guvernului Japoniei, a fost creată Biblioteca mobilă, un bibliobuz dotat cu cărți, calculatoare, eBook-uri, Internet, care se deplasează prin republică împreună cu scriitori, bibliotecari la întâlnirile cu copiii.

Biblioteca desfășoară mai multe programe și proiecte de promovare a lecturii printre copii și adolescenți, la nivel național, dar și internațional. Cum este, de exemplu, Salonul Internațional de Carte

pentru Copii și Tineret, care, începând cu anul 1997, adună editori, scriitori, ilustratori, specialiști în biblioteconomie din multe țări. Datorită acestui eveniment important, cartea pentru copii editată în Republica Moldova a ajuns cunoscută în lume. Autorii noștri de carte pentru copii Spiridon Vangheli, Grigore Vieru, Vasile Romanciuc, Arcadie Suceveanu, Aurel Scobioală, Ion Hadârcă, Claudia Partole, Aurelian Silvestru, Iulian Filip au fost incluși în Lista de Onoare IBBY, fiind considerați unii dintre cei mai buni scriitori pentru copii din lume. Alte programe interesante de promovare a lecturii sunt: BiblioMobilizarea Pro Lectură – deplasarea cu bibliobuzul (Biblioteca mobilă) prin localitățile republicii la întâlnirile cu micii cititori, Campania națională de promovare a lecturii „Să citim împreună!”, care are drept scop atragerea tinerei generații la lectură (în cadrul acestei acțiuni sunt promovate cele mai valoroase cărți ale scriitorilor autohtoni), proiectul „O carte pentru fiecare”, facilitând astfel accesul la carte și lectură a copiilor cu deficiențe locomotorii imobilizați la domiciliu. Concursul literar „La izvoarele înțelepciunii” a ajuns la cea de-a XXX-a ediție. La acest concurs participă elevi din toată republica, dar și din România. Trebuie menționată activitatea cenaclurilor „La Creangă” (moderatoare – scriitoarea Claudia Partole), „Conștiința Națională” (moderator – Constantin Dragomir), a cluburilor „Deceluș”, „Cinemateca picilor”, „Cartoon Cinema Club”, „Generația ZET”, „CARTE-FILILOR”, Clubul de limbă engleză. Sunt foarte ademenitoare pentru copii activitățile bazate pe utilizarea tehnologiilor moderne: „Ora poveștilor”, „Școala lui Tablețel-Istețel”, „Tablet-Picii creează povești”, „CodeLab: învață coding la bibliotecă”, „TIC-Lab: ateliere de design pentru mari și mici”, „Sunt ECO, am portofoliu digital”, „Vreau să știu – cu EduTab descopăr”, Programul „Ora să ȘTIM” și altele.

Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” contribuie la modernizarea și consolidarea rețelei de biblioteci pentru copiii din țară, acordă asistență de specialitate tuturor bibliotecarilor interesați, editează buletinul metodic *Cartea. Biblioteca. Cititorul*, almanahul *La Creangă*. A publicat biobibliografiile scriitorilor Grigore Vieru, Spiridon Vangheli, Vasile Romanciuc, Aurelian Silvestru, Arcadie Suceveanu, Claudia Partole, Ion Anton, a interpretului Mihai Ciobanu etc. Astfel, BNC „Ion Creangă” organizează anual peste o mie de acțiuni cultural-educative și informative. E de menționat și faptul că, după 1990, s-au intensificat și relațiile bibliotecii noastre cu instituțiile abilitate de nivel internațional, mai multe proiecte fiind realizate în colaborare cu partenerii externi. Din 1997, pe lângă bibliotecă, activează Secția Națională din RM a Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret (IBBY), care oferă literaturii române din acest spațiu posibilitatea de a ajunge cunoscută peste tot în lume.

Meditând la propriul destin, dar și la cel al bibliotecii, pot spune cu toată certitudinea că am avut un mare noroc să ajung să lucrez printre cărți și să am mii și mii de prieteni cititori-copii.

Claudia Balaban,
director de onoare al BNC „Ion Creangă”

Nicolae Dabija

Baladă

Cât trăim pe-acest pământ
Mai avem un lucru sfânt:
O câmpie, un sat natal,
O clopotniță pe deal.

Cât avem o țară sfântă
Și un nai, care mai cântă,
Cât părinții vii ne sunt –
Mai există ceva sfânt.

Cât pădurile ne dor
Și avem un viitor,
Cât trecutu-l ținem minte –
Mai există lucruri sfinte.

Cât Luceafărul răsare
Și în cer e sărbătoare,
Și e pace pe pământ –
Mai există ceva sfânt.

Cât avem un sat, departe,
Și un grai ce n-are moarte,
Cât ai cui zice părinte –
Mai există lucruri sfinte.

Cât durea-ne-vor izvoare
Ori un cântec ce dispare,
Cât mai avem ceva sfânt –
Vom trăi pe-acest pământ.

Iulian Filip

Câte le-așteptam din ceruri

Așteptam din ceruri ploaie,
ca să domolească jos
diferitele gunoaie –
să fie și jos frumos!

Adunam din ceruri ape
în butoaie, în coveți –
să dăm pe urechi, pe pleoape
și pe obosite cărți.

Năzuiam din ceruri îngeri
cu aripă protectoare –
să ne ridicăm din plângeri,
să mai vrem înaripare.

Azi din ceruri ne trezim cu
ploi acide și noroi...
Au cam întrecut măsura
animalele de noi?

Arcadie Suceveanu

Adio! Nevermore!

Trăim modern, murim în metru antic,
Murim de silă și murim oricum,
Și nici n-am reușit să fiu romantic
Prin gările acestui veac de fum.

Prieteni, nu mai arendați Colhide,
Pe-aici se-ntreabă absint și indigo
Și poezia-n noi se sinucide
Cu revolverul lui Arthur Rimbaud.

Sunt așteptat la o mazurcă veche
În săli de camfor, la cea doamnă Nix

Ce-mi va șopti ca târfa la ureche:
– Pe mâine seară, la Apocalips.

O, timp a fost și timp va fi și după
Ce vom dansa, pe rând, la acest bal.
Se va vorbi de mine ca de-o cupă
În care-a fost, ba nu, n-a fost cristal.

Vechi continente se scufundă-n ceață
Și nici nu știu dacă mă nasc sau mor.
Oricum, ne vom vedea în altă viață.
Adio! Pe curând! Sau Nevermore!

Vasile Romanciuc

Parcă te-ascultă Eminescu

Asemeni ramului ce ține
Lumina fructului în pom,
Cuvântu-i osul sfânt pe care
Trăiește sufletul în om.

În grai istoria încape,
Ne-arată-așa precum suntem:
Cu tot cu dușmani, cu prieteni,
Cu ce-am avut, cu ce avem.

Câți au trecut străini pe-aicea
În veacuri ce au asfințit,
Ei n-au ochit numai pământuri,
În graiul nostru au ochit.

De-aceea-n veacuri zbuciumate
(Destinul nu ne-a răsfățat!),
Strămoșii, apărându-și glia,
Ei graiul și l-au apărât.

Au poți să-ți uiți pe-o clipă graiul,
Au poți să-l treci la amintiri?
Fără de grai, ești fără casă:
Cum să trăiești? Cum să respiri?

Să-ți fie-atât de drag cuvântul,
Încât, atunci când îl rostești,
Să crezi că însuși Eminescu
Ascultă ce și cum vorbești.

Meditații lirice

Viață de poet

În nopțile cu lună plină, trăiri tot mai răzlețe,
Când candela aprinsă îți luminează calea
Înșirui pe foi aiurea cuvinte zbuciumate
Și până-n zori te chinui cu gândurile tale.

Trăiești cu slove roase de carii și de timp...
Când degajat de lumea efemeră
Te-ascunzi de tot ce-i pământesc în vis
Și adâncit în scrieri te lupți ca o himeră.

Strigăt fierbinte

Aș vrea să te întorci, copilărie!
Să râd ca înainte azi cu mama,
Să pieptănăm până târziu păpușa,
S-o mângâi astăzi dulce pe Brândușa.

Te caut ne-ncetat, copilărie,
De ce-ai plecat de lângă mine?
Mai vreau să văd și florile-n câmpie,
Și diminețile tăcute și senine.

Ce mult azi te visez, copilărie!
În satul meu vegheat de soare,
Să redescoper calda-ți bucurie,
Care îmi face ziua sărbătoare.

Irina Vatamaniuc, Gimnaziul Bujor,
Hâncești, laureată a concursurilor de
creație „Cu drag de plaiul strămoșesc”, „Frumoasă-i limba noastră”,
mențione la Concursul de creație a
tinerei generații „Ars ADOLESCEN-
TINA”, ediția 2020)

Sudoarea frunții tale îți picură pe foi
Și ochii oboșiți umil îți cer odihnă,
Dar cum să lași din mână pana ce de atâtea ori
La căpătâiu-ți aspru a vegheat în tihnă...

Toți îngerii în cor te-au preaslăvit
Și l-au rugat pe Dumnezeu să fii ales Poet!
Du-ți crucea demn și scrie până la sfârșit
În nemurire al tău nume să fie strălucit.

Irina Bahtin, studentă, Universitatea
de Stat din Moldova

Mama

În această lume mare
Mama e o sărbătoare,
E o lună, e o stea
Ce crește-n inima mea.

Mama e raza de soare,
Sufletul bucură tare,
E un grai, e o câmpie,
Leagăn din copilărie.

Mama-i unica pe lume!
Noi o știm cu toți și-anume
Că e harnică și bună,
Merită din plin cunună.

Ea m-a educat așa,
Mulțumesc, măicuța mea!
M-a-nvățat să fiu om bun,
Să aleg al vieții drum.

N-am mașină, nici palat,
Nici avion de zburat,
Dar îi spun din partea mea:
– La mulți ani, măicuța mea!

Ionela Fărâmbă,
Gimnaziul Bujor, Hâncești,
laureată a Concursului de creație
„Cu drag de plaiul strămoșesc”

Ceea ce ne îmbogățește...

Cea de-a XXIX-a ediție a Concursului literar „La izvoarele înțelepciunii” s-a desfășurat pe data de 18 mai 2019 și a fost consacrată marelui scriitor Camil Petrescu. Concurenții au fost provocați să studieze mai atent opera scriitorului român, totodată, să-i cunoască mai bine biografia. Astfel, pe parcursul anului, Camil Petrescu a fost cel mai citit scriitor, în atenția elevilor intrând romanele *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*, *Patul lui Procust*, piesele *Danton*, *Suflete tari*. Drept dovadă a faptului că aceste lucrări au fost studiate la cel mai înalt nivel sunt răspunsurile concurenților, foarte bine pregătiți la toate compartimentele: competență, retorică, logică. Juriul Concursului literar „La izvoarele înțelepciunii” a avut următoarea componență: președinte – Adrian Ghicov, doctor habilitat, profesor universitar, Eugenia Bejan, director general al Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, Lilia Tcaci, director adjunct al Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, Claudia Balaban, director de onoare al Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, Claudia Partole, scriitoare, Victoria Tomuz, jurnalistă, redacția Emisiuni pentru copii a Companiei Publice Naționale „Teleradio-Moldova”, Maria Harea (secretar), șef secție, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”. După o analiză minuțioasă a textelor, membrii juriului au hotărât să acorde premiile I, II și III la câte zece elevi. Iată care sunt premianții. Premiul I: Olga Bucatca, cl. X, LT Caracușenii Vechi, Briceni, Ala Berladean, cl. XI, LT „B.P. Hasdeu”, Drochia, Adriana Novac, cl. IX, LT „Meșterul Manole”, Sălcuța, Căușeni, Natalia Postica, cl. X, LT „Ștefan cel Mare”, Molovata, Dubăsari, Corina Demenciuc, cl. X, LT „Ion Creangă”, Bălți, Iulian Moisei, cl. X, LT „Dimitrie Cantemir”, Cantemir, Alexandrina Dodiță, cl. XI, LT „Mihai Eminescu”, Sângerei, Nicoleta Svitic, cl. X, LT „Vasile Alecsandri”, Ungheni, Mihaela Șpac, cl. XI, LT „Mihail Sadoveanu”, Călărași, Alfeia Căinărean, cl. IX, Gimnaziul Cotova, Drochia. Premiul II: Ecaterina Ciur, cl. XI, LT „Mihai Eminescu”, Fălești, Gabriela Galiț, cl. XI, LT „Mihai Eminescu”, Fălești, Ana Mărgineanu, cl. XI, IPLT „Universul”, Chișinău, Dumitrița Procopii, cl. IX, Gimnaziul Cașunca, Florești, Nicoleta Lisevici, cl. X, LT „Mihai Eminescu”, Leova, Livia Sârbu, cl. IX, Gimnaziul Bucăreni, Telenești, Iana Chiseliov, cl. IX, Gimnaziul „S. Moraru”, Obreja Veche, Fălești, Valeria Fortună, cl. XI, LT „Mihail Sadoveanu”, Hâncești, Marta Slobozian-Saibeli, cl. X, LT „Mihail Sadoveanu”, Călărași, Cătălin Vitan, cl. X, LT „Matei Basarab”, Basarabeasca. Premiul III: Daniela Daraban, cl. XI, LT „Ion Creangă”, Bălți, Natalia Teleșco, cl. XI, LT „Alexei Mateevici”, Căinari, Căușeni, Alina Matei, cl. XI, LT „B. Dânga”, Criuleni, Maria Nistor, cl. X, LT „Mihai Eminescu”,

Hâncești, Daniela Corcevoi, cl. IX, Gimnaziul „A. Crihan”, Sângerei, Patricia Surugiu, cl. XI, LT „Dragoș-Vodă”, Chișinău, Iuliana Marian, cl. X, LT „B. Cazacu”, Nisporeni, Iana Russu, cl. XI, LT „Ion Creangă”, Soroca, Gabriela Olaru, cl. IX, Gimnaziul „Gaudeamus”, Petrești, Ungheni, Olga Eftodi, cl. XI, LT „Ion Creangă”, Soroca. Au primit mențiuni 40 de concurenți.

Tradițional, cei care au obținut Premiul I au fost incluși în echipa care urma să concureze, într-o altă competiție, cu elevii din Iași, România. Etapa „superfinală” a avut loc la sfârșitul lunii iunie, la Iași. Și aici toți concurenții din Republica Moldova au fost la cel mai înalt nivel.

Ca de fiecare dată, după fiecare ediție, „olimpicii”, cum le spune domnul Adrian Ghicov, au fost „răsplătiți” cu o călătorie de neuitat prin România, la mănăstirile din Moldova și Bucovina. Traseul a început din Iași, de la Catedrala Metropolitană „Sfânta Parascheva”, apoi a continuat la Putna și Târgu Neamț, unde oaspeții dragi din Basarabia erau așteptați de familia Caia – părintele Teoctist și preoteasa Olguța Caia, strănepoata lui Ion Creangă. De neuitat vor rămâne clipele de meditație și închinare la mănăstirile Putna, Moldovița, Văratice, Agapia, Secu, Sihăstrie, precum și popasul la casa unde a copilărit Nică a lui Ștefan a Petrei, la Cetatea Neamț. Toată călătoria a fost însoțită de cântec, glume și voie bună.

De la o ediție la alta a Concursului „La izvoarele înțelepciunii” crește pasiunea, interesul, dorința elevilor de a participa și a cunoaște mai multe. Din vară a început deja campania de „aflare” a subiectelor pentru următoarea ediție... Oare aceasta nu e o dovadă elocventă a dorinței de îmbogățire spirituală? E o exprimare vădită a Dragostei de Cuvânt și de Carte.

Claudia Partole

Nichita Stănescu

Rugăciune

Iartă-mă și ajută-mă,
și spală-mi ochiul,
și întoarce-mă cu fața
spre invizibilul răsărit din lucruri.

Iartă-mă și ajută-mă,
și spală-mi inima,
și toarnă-mi aburul sufletului
printre degetele tale.

Iartă-mă și ajută-mă,
și ridică de pe mine
trupul cel nou care-mi apasă
și-mi strivește trupul cel vechi.

Iartă-mă și ajută-mă,
și ridică de pe mine
îngerul negru
care mi-a îndurerat caracterul.

Grigore Vieru

Salvați-vă prin limbă

Lui Ion Hadârcă

S-au otrăvit pe văi izvoare
Și mierea adunată-n floare.
S-a otrăvit barbar văzduhul –
De ce s-a otrăvit și duhul,
De ce și graiul?!
Sculați-vă, sculați-vă, sculați-vă
Din somnul cel de moarte!
Salvați-vă, salvați-vă, salvați-vă
Prin limbă și prin carte!
S-a otrăvit privighetoarea
Și firul ploii, și ninsoarea.
S-a otrăvit barbar văzduhul –
De ce s-a otrăvit și duhul,
De ce și graiul?!

Carpe diem

Ana Blandiana

Părinții

Părinții fac totul oricând pentru noi –
Ne nasc și ne cresc mai mari decât ei,
Rămân apoi cu discreție în urmă,
Nu ne deranjează de obicei.

Li-e rușine că sunt prea bătrâni, prea bolnavi,
Pentru noi prea modești și prea simpli părinți,
Vinovați pentru timpul pierdut
Ne privesc în tăcere cuminți.

Apoi își mută privirea în stea,
Când raza-nglodată de cer se subție.
Și, obosiți, nu pregetă-o clipă
Să ni se așeze în pământ, temelie.

Sculați-vă, sculați-vă, sculați-vă
Din somnul cel de moarte!
Salvați-vă, salvați-vă, salvați-vă
Prin limbă și prin carte!
S-a otrăvit dulceața poamei
Și laptele din sânii mamei.
S-a otrăvit barbar văzduhul –
De ce s-a otrăvit și duhul,
De ce și graiul?!
Sculați-vă, sculați-vă, sculați-vă
Din somnul cel de moarte!
Salvați-vă, salvați-vă, salvați-vă
Prin limbă și prin carte!

Probă de condei

Caută-mă...

Caută-mă, dacă dorești, în mulțime. S-ar putea să fiu acolo, cu toate că singurătatea s-a așternut peste tot de nu mai văd nici oameni, nici lumină, ci doar niște măști ce se plimbă de ici-colo, de parcă aș fi la un carnaval!

Strigă-mă, dacă dorești în zori de zi sau miez de noapte, s-ar putea să-ți aud vocea și să mă apropii cu pași înceți de tine!

Iubește-mă, de mai poți, de mai simți ceva, dar nu mi-o mai arăta prin cuvinte, ci prin fapte! Mi-ar fi suficient să văd urmele tale pe zăpadă și să-mi umplu sufletul de iubire, de liniște, de pace. Iar dacă simți că nu poți să fii acela care să dea viață trăirilor mele, atunci iubește-mă ca pe o prietenă și, dacă vreodată vei dori să afli ceva de existența mea, caută-mă printre cei vii, cu toate că pe dinăuntru sunt moartă demult!

Fericirea mea

De azi las sufletul să mai respire.
Eu nu mai sufăr. Nu! Eu nu mai plâng!
Azi iau cina cu tine, fericire –
Și după-atâta timp în brațe-o să te strâng!

Te-am căutat prin mii și mii de chipuri,
Te-am așteptat zile și nopți la rând!
Eu îți scriam numele pe nisipuri,
Dar nu te-aveam decât numai în gând!

Iar azi mi-ai scris că mă inviți la cină,
C-o să m-aștepți în parc pe-o bancă stând.
Tu te-ai întors când te credeam străină!
Tu, fericirea mea, să nu mai pleci nicicând!

Daniela Barbacari, s. Iezărenii Vechi, Sângerei, laureată a mai multor festivaluri-concurs de muzică și poezie: Premiul I la Festivalul tinerilor creatori de poezie „Pe o ramură de grai”, Telenești, Premiul „Adrian Păunescu”; autoarea cărții *Despre El*)

Șoapte de copil

În dimineți un zâmbet se arată
Și lin, sfios deschide-a vieții poartă,
El se gândește-n taină ce să facă,
Haina-i modestă și altora să placă.

Chiar dacă viața-n dungă i se pare,
Cu multe feți e lumea pe cărare,
El știe că-i puternic și-o să treacă
Peste durerea care îl încearcă.

Ca un inel e-n lumea trecătoare,
Iar gândul lui e mugure de floare,
E un copac cu frunzele lui ude
Ce roua și speranța o ascunde.

Amintirile

În fața lumii iarăși mă prefac –
Un gând ascuns în zâmbet de copil,
Când intru în ogradă, însă, tac,
Căci amintirile m-ademenesc tiptil.

Și cum ar fi de tata m-ar privi,
Ar înțelege dorul meu durut?...
Nu știu, că doar speranța mi-ar șopti,
C-o fi ce-a fost cândva, la început.

Cătălina Ciobanu, Gimnaziul Bujor,
Hâncești, laureată a Concursului de
creație „Cu drag de plaiul strămoșesc”

Povestea unui brăduț

Odată, demult, tare demult, pe un vârf de munte creștea un brăduț. Era frumos, înalt și tare voia să atingă cerul. Dar, într-o zi, brăduțul se întristă. Iată că tocmai atunci lângă el s-a oprit din fuga mare Zâna cea Bună.

– Salut, voinice, zise ea. De ce ești trist? Doar ești atât de verde, înalt și frumos!
– Ai dreptate, dar uite... sunt singur! Frații mei au rămas undeva jos, dar eu am urcat prea sus...
– Fii pe pace, o să te ajut, doar sunt Zâna cea Bună. Uite, vezi bagheta asta, e magică. O rotesc de trei ori și...

Zis și făcut. Roti bagheta și în câteva minute brăduțul nostru s-a pomenit la poalele muntelui.

– Vai, ce bine e aici, atâția brazi frumoși, nu voi mai fi singur, zise brăduțul.

Nu zăbavă veniră la el un grup de copii. Băieței, fetițe, care au început a-i îmbrăca ramurile cu globulețe, ursuleți, iepurași, bufnițe, spiriduși, ghirlande multicolore...

– Vai, eu sunt cel mai frumos pom din această lume! exclamă cu bucurie brăduțul. Mulțumesc, copii, ce minunat e să ai prieteni!

Cică, de atunci, spune povestea mea, în fiecare an, în fiecare casă, vine câte un brăduț și vestește oamenilor sosirea Anului Nou.

Victor Razmeriță,
Liceul „Prometeu-ProTalent”

Literatura japoneză promovată de Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”

*A citi o carte e ca și cum ai deschide o ușă
într-o lume nouă, diferită.*

Eiko Kadono

De mai mulți ani, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” și-a propus să-i promoveze pe scriitorii laureați ai Premiului Hans Ch. Andersen, pe scriitorii basarabeni, cât și pe cei din lumea întreagă. Cu acest scop, în incinta bibliotecii a avut loc un eveniment cu invitați de onoare, la care a participat și Atsutoshi Hagino, prim-secretar al Ambasadei Japoniei în Republica Moldova, împreună cu familia sa. Cu un cuvânt de salut s-a adresat audienței Eugenia Bejan, director general al BNC „Ion Creangă”. Elevii din clasa a V-a „D” de la Liceul Teoretic „Ginta Latină” din Chișinău, ghidați de diriginta Angela Beregoi, au aflat multe lucruri interesante și curioase despre Țara Soarelui Răsare. Cei prezenți au avut posibilitatea să se familiarizeze cu o expoziție de carte japoneză, selectată din colecțiile bibliotecii. Doamna Ayaka Hagino ne-a prezentat costumul tradițional japonez, *kimono*, explicând când și cum

se îmbracă, iar fiul familiei Hagino, Akimitsu, s-a împrietenit cu elevii participanți la sărbătoare. Puțină engleză, câteva gesturi au fost suficiente pentru comunicare. Elevii au vizionat fragmente din filmul cu desene animate „Serviciul de livrare Kiki”, ecranizat după romanul scriitoarei Eiko Kadono.

Ați auzit de Eiko Kadono?! Este o scriitoare japoneză, în vârstă de 85 de ani, laureată a Premiului Andersen. La vârsta de patru anișori ea a rămas orfană de mamă. Tatăl ei a făcut tot posibilul ca să-i umple lumea copilăriei cu diverse istorioare și cu povești tradiționale. Pentru Eiko lectura a devenit un refugiu și o pasiune. A studiat la Universitatea „Nihon Fucushi”. Și-a continuat studiile la Catedra de literatură engleză a Universității Waseda. La vârsta de 25 de ani pleacă în Brazilia, unde s-a aflat timp de doi ani. Impresionată de această țară, dar și de un băiat pasionat de dansul samba, își așterne gândurile în prima sa carte *Vizitând Brazilia: băiatul Luiziano*. Eiko Kadono scrie în special pentru copii. Scriitoarea are în palmares peste 250 de cărți.

Tamara Vieru

În pas cu noile tehnologii

Ora de coding

În decembrie 2019, Liceul „Alexandru cel Bun” din Sângera a participat la Campania „Ora de coding”. Acest program își propune să familiarizeze cât mai multe persoane cu limbajul specific noilor tehnologii, însușind cum se efectuează diverse operațiuni la calculator. Este o acțiune care se desfășoară simultan în circa 180 de țări, în luna decembrie. Această campanie este susținută de peste 400 de parteneri și 200 000 de educatori din toată lumea. În Republica Moldova are loc al treilea an. La sfârșitul anului trecut am participat și eu la

trainingul „Metodologia orei de programare”, care a avut loc la Centrul de Formare al BNC „Ion Creangă” și sunt foarte mulțumită de ceea ce am învățat. Această platformă e deschisă pentru toate vârstele, începând cu picii de la grădiniță. La orele de *coding* copiilor li se oferă șansa de a învăța diverse programe la calculator, dezvoltându-li-se, astfel, imaginația și logica. De asemenea, sunt și activități care nu implică neapărat computerul.

În liceul nostru s-au desfășurat trei ore de programare, la care au participat elevii claselor a IV-a – a V-a. Am intitulat activitatea „Petrecere dansantă”. A fost foarte distractiv, elevii s-au simțit bine, „în ritm de dans”. Toți elevii participanți au primit câte un certificat de programator. Copiii au rămas încântați de această oră, plecând cu noi informații, impresii și emoții pozitive.

Stella Celac,

bibliotecară, Liceul „Alexandru cel Bun”, Sângera

Evenimente

Nocturna Bibliotecii

La Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” a avut loc un eveniment memorabil, cu genericul *Nocturna Bibliotecii*. Ideea aparține Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova. La începutul programului a avut loc un *flashmob* intitulat *Reading Is Fun*, chiar în fața blocului central al BNC „Ion Creangă”. Scopul acestei acțiuni a fost atins – pietonii, dar și călătorii din transportul public, urmăreau dansul copiilor, prin care erau invitați la *Nocturna Bibliotecii*. Cei mai fideli prieteni și cititori ai BNC „Ion Creangă” așteptau cu nerăbdare începutul „aventurii”. Copiii au format trei echipe.

Echipa Piraților: Anastasia Pereteatcu, Evelina Neamțu, Denis Mațiu, Bogdana Nemițchi; *Echipa Detectivilor*: Alexandru Ciobanu, Alex-Marin Jacota, Beatrice Grajdean, David-Ciprian Chicu; *Echipa Magicienilor*: Amelia Darii, Iana Luca, Xenia Șendrea, Anastasia Muntean, Bogdan Nemițchi. A fost dat startul: *BiblioQuest* „În căutarea comorilor!”. Cercetașii curioși au pornit într-o călătorie plină de mister prin labirinturile bibliotecii, ajungând, în cele din urmă, într-o cameră întunecoasă de la subsol. Întâlnirea finală a avut loc într-un spațiu special din bibliotecă, unde Ion Creangă își „scrie” poveștile. Cei care vizitează frecvent biblioteca știu unde se află acest loc miraculos! Aici toate cele trei echipe au descoperit și au citit mesajul încărcat de sens al poetului Tudor Arghezi: „*Carte lângă carte, în rafturi și vrafuri de rafturi, construiesc în casă o comoară și o frumusețe*”. Acest joc-concurs a demonstrat agerimea, cutezanța și spiritul de echipă al celor antrenați în competiție. *Nocturna* a continuat cu discuții la un ceai cu biscuiți, participanții primind daruri simbolice cu sigla bibliotecii, apoi au dansat și au cântat toți la Disco, în Sala de Evenimente. *Nocturna Bibliotecii* a fost cu adevărat un eveniment de neuitat!

Cor. almanahului „La Creangă”

Generația Zet

Copii de diferite vârste se regăsesc în activități și cărți pentru toate gusturile la Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”. Recent, Clubul „Generația Zet”, din cadrul Secției pentru public „Petru Movilă”, a găzduit tineri pasionați de lectură. Elevii din clasa a X-a „A” de la Liceul Teoretic „Vasile Vasilache”, însoțiți de Iulia Bolșacov, profesoară de limba și literatura română, și Elena Țencov, bibliotecară, au format două echipe, care s-au confruntat într-un dialog intelectual cu tema: „Adolescenții de azi nu citesc: adevărat sau fals?”. Ambele echipe au prezentat postere cu argumente referitoare la tema propusă. Unii elevi susțin că, uneori, cărțile recomandate spre lectură de către profesori nu sunt atractive, captivante, interesante. Alt motiv este că elevii sunt destul de încărcați cu pregătirea temelor, orelor suplimentare la materiile de studii, au diverse activități extrașcolare, care le răpesc mult timp. Desigur, tehnologiile moderne sunt concurenții cărții tipărite, îndepărtându-i de volumele tipărite pe hârtie. Cealaltă echipă a susținut convingător pro-lectura, demonstrând cât beneficiu și oportunități aduce celor ce citesc: le stimulează creativitatea, le satisface curiozitatea și tendința de a fi mai descătușați, le îmbogățește vocabularul, îi ajută în alegerea profesiei viitoare, găsesc în carte un prieten povățuitor și fidel. Biblioteca și lecturile sunt prietenii care îi ajută să devină mai siguri pe sine. Acești tineri ne-au convins că își dau seama de importanța apropierei de carte, de valorile spirituale.

Tamara Pereteatcu

O călătorie de vis în lumea poveștilor

O călătorie imaginară în lumea poveștilor se poate uneori transforma într-o adevărată călătorie „de vis”, în care poți să cunoști locuri și oameni noi. De acest adevăr s-au convins finaliștii Concursului internațional de creație literară „Călătorie în lumea poveștilor”, organizat de bibliotecile naționale pentru copii din Republica Moldova, Rusia, Belarus, Azerbaidjan, Armenia și Kazahstan.

Concursul s-a desfășurat concomitent în șase țări, în două etape: națională și internațională. Participanții la concurs, copii cu vârsta cuprinsă între 10 și 14 ani, au avut sarcina de a scrie povești inspirate din tradițiile țărilor pe care le reprezintă. Fiecare concurent a putut utiliza o formulă de început (temă)

inventată de el însuși sau una preluată dintr-o poveste populară, dar dezvoltată într-o manieră proprie, originală.

La etapa națională, care a avut loc în perioada ianuarie-aprilie 2019, au participat mai mult de o sută de copii din diferite localități ale republicii. Juriul național a avut sarcina să evalueze și să selecteze cele mai bune lucrări, ținând cont de stilul, conținutul, coerența expunerii, corectitudinea lingvistică și, nu în ultimul rând, de autenticitatea lucrărilor, pentru a evita plagiatul. Sarcină deloc ușoară, pentru că au fost prezentate multe lucrări bune și foarte variate ca gen: povești fantastice cu personaje și întâmplări miraculoase, povești despre natură cu întâmplări despre animale, plante sau obiecte cu proprietăți supranaturale; povești realiste, cu întâmplări neverosimile ale unor personaje din viața reală etc. Autorii celor mai reușite povești au fost invitați să participe, pe 1 iunie 2019, la festivitatea de premiere. Împreună cu părinții, bunicii, profesorii, care i-au însoțit la eveniment, copiii s-au bucurat sincer pentru propriile succese și pentru cele ale colegilor lor. Iată doar câteva opinii exprimate de participanți: „*Îmi doresc foarte mult ca povestea scrisă de mine să fie citită de cât mai mulți copii*” (Anastasia Boghean, Ungheni); „*Am participat la acest concurs pentru că vreau să arăt lumii întregi ce tradiții frumoase avem*” (Camelia-Elena Deliu, Hâncești); „*Sunt pasionat de lectură, iar atunci când nu pot citi, inventez propriile povestioare haioase. Până acum, însă, nu le-am așternut niciodată pe hârtie. Indiferent de rezultatele pe care le voi avea la concurs, vă sunt recunoscător pentru realizarea visului de a împărtăși cu alții ceea ce scriu*” (Cezar Mazur, Chișinău); „*Cărțile mă inspiră să devin o persoană mai bună. Pasiunea pentru citit m-a ajutat să-mi dezvolt o altă pasiune – scrisul. Acest concurs îmi oferă posibilitatea de a da frâu liber imaginației și de a împărtăși dragostea pentru folclorul și tradițiile naționale. Textul meu este inspirat de poveștile copilăriei mele, pe care mi le amintesc și acum cu drag și pe care sper într-o zi să le povestesc și copiilor mei*” (Victoria Benderschi, Chișinău).

Iată care sunt premianții etapei naționale: Victoria Benderschi, 14 ani, Liceul „Da Vinci”, Chișinău (Premiul I), Teodor-Alexandru Chircă, clasa a IV-a, LT „V. Vasilache”, Chișinău și Cezar Mazur, clasa a V-a, LT Orizont, Chișinău (Premiul II), Mădălina Coniuc, clasa a V-a, LT „I.L. Caragiale”, Orhei, Victoria Ușurelu, clasa a V-a, Liceul „Da Vinci”, Chișinău, Nicolae Baltag, clasa a VI-a, Gimnaziul s. Albinețul Vechi, Fălești (Premiul III). Paisprezece elevi au primit mențiuni de participare. Primele trei lucrări premiate la etapa națională au fost prezentate juriului internațional, care a selectat câte o lucrare învingătoare de la fiecare țară participantă la concurs. Astfel, Victoria Benderschi, elevă la Liceul „Da Vinci” din Chișinău, a fost desemnată finalista etapei internaționale a concursului, alături de alți cinci participanți din Azerbaidjan, Armenia, Belarus, Kazahstan și Rusia. Poveștile lor au fost editate într-un volum colec-

tiv, în limba maternă și în traducere în limba rusă. Festivitatea de premiere a finaliștilor a avut loc pe 18 septembrie 2019, la Moscova, în cadrul unui eveniment internațional dedicat cărții și lecturii – *Asamblăea Lecturii* din Comunitatea Statelor Independente. Organizatorii le-au oferit premianților diplome, cărți și suvenire. Copiii au beneficiat și de un program cultural, în cadrul căruia au vizitat centrul istoric al orașului Moscova, au admirat orașul de la înălțimea Catedralei Isus Mântuitorul, au zburat virtual deasupra orașului, iar seara au urmărit un program spectaculos prezentat de artiști din 13 țări, laureați ai Festivalului Internațional de Arta Circului. Ideea organizării unui concurs, care să adune în lumea poveștilor copii din diferite țări, s-a dovedit a fi una reușită, pentru că le-a ajutat să cunoască mai bine propriile tradiții și cultura altor țări.

Lilia Tcaci,
director adjunct al BNC „Ion Creangă”

O opinie pe marginea poveștii învingătoare

Povestea Victoriei Benderschi încearcă, prin înșiruirea de întâmplări incredibile – de poveste, să reabiliteze misiunea acestui gen literar îndrăgit de copiii altor timpuri, când cartea stătea în capul mesei, când nu exista Internet, când se citea mult mai mult în familie. Atunci și poveștile erau la mare căutare! Victoria își scrie povestea sa. Aparent, nerespectând canoanele tradiționale – cu începutul „A fost odată ca niciodată...”, traversând, totuși, același drum fermecat, doar că în postură de „detectiv”, care vrea să se convingă de existența personajelor de basm. Astfel, autoarea își spune întâmplarea firesc, credibil, ea fiind totodată protagonista, fetița care nu crede în existența balaurilor și nimerește într-o carte de basme unde se transformă în prințesă. Este ca un vis fascinant, în care povestitoarea e conștientă de faptul că a ajuns într-o altă lume, cea de poveste. Miracolele care i se întâmplă sunt dovada lecturilor și a inițierii în fenomenele și lucrurile fabuloase care au loc doar în poveste, dar pot fi salvatoare și în realitate. Originalitatea poveștii Victoriei Benderschi se datorează imaginației și fanteziei ei, dar și harului de a scrie al autoarei. Povestea ei e o călătorie-testare într-o lume fascinantă. Personajele din poveștile nemuritoare capătă o cu totul altă misiune și chiar înfățișare. Eroii din povestea Victoriei iau chipul persoanelor dragi, cunoscute.

Claudia Partole

Secretul Lunii

„A fost odată ca niciodată, într-un tărâm îndepărtat, un împărat care avea o fată și un băiat. Împăratul își iubea neînchipuit de mult copiii, dar într-o seară fata i-a fost răpită de un îngrozitor balaur cu trei capete, care...” „Stai un pic, bunico!” – un cap se ițește dintre pături, privind nedumerit cartea groasă și veche ținută în mână de bunica. Avea litere mari, aurii, inscripții nedeslușite și desene a căror vopsea era ștersă de trecerea anilor. „Fata a fost răpită de un balaur? Dar e imposibil! Balauri nu există!” Ana se uită iscoditoare la bunica. „Da! În enciclopedia mea scrie doar despre dinozauri, dar de balauri cu

trei capete n-am mai auzit.” Bunica îl privește pe Alexandru cu un zâmbet enigmatic, apoi își îndreaptă privirea spre ceas. „E timpul să ne culcăm. Mâine vă voi explica ce este un balaur...” Bunica stinge lumina și își sărută nepoții pe frunte. „O! Și nu uitați – în lumea poveștilor orice se poate întâmpla! Totul ține de cât de multă imaginație aveți!”

...Ușa scârțâie în întuneric, în timp ce capul Anei e învăluit de întrebări: „Balauri? Lumea poveștilor? Și cum poți intra în lumea poveștilor? Probabil, prin cartea aceea mare și veche a bunicii... Oare de unde o fi luat-o? Tot din lumea poveștilor?” Ana nu poate pune geană pe geană. Afară vântul șuieră și luna strălucește printre crengile caisului de la geam. Și ce lună! Ana constată că nu a mai văzut niciodată o lună atât de mare și strălucitoare, parcă ar fi o caisă uriașă pe crengile copacului. „Alexandru! Privește!”, dar Alexandru doarme buștean.

Ceasul bate ora 12 00. „Deja?” Ana își îndreaptă privirea spre acele ațintite în același punct și observă o luminiță în formă de lună.

Dunga subțire de lumină se prelinge în jos pe podeaua de lemn până când se întâlnește cu o alta, care vine din direcția cărții lăsate pe scaun de bunica. Și cartea are o lună strălucitoare pe ea. Ana coboară din pătuț pentru a privi mai atent acest fenomen ciudat. „Și eu care mă miram de balauri! Asta le întrece pe toate!” Fata simte coperta aspră pe degetele sale și deodată camera dispare! Dispare cu tot cu ceas, cu tot cu lună și cais, cu tot cu Alexandru.

Fetița se ridică confuză. Aceași lună strălucitoare se poate observa din fereastra acestei noi camere, pe care Ana o poate desluși doar din umbrele create de lumina lunii. Deodată, dă cu ochii de o oglindă și abia reușește să-și vadă silueta în întuneric. Poartă o rochie pompoasă și o coroană pe cap. O înșeală ochii? Nu, pentru că mâinile ei mici ating și pipăie pânza catifelată. Înainte de a putea măcar înțelege ce se întâmplă, tăcerea nopții este ruptă de sunetul asurzitor de sticlă spartă. În cameră, printre cioburile de sticlă, Ana poate vedea acum o creatură ciudată, ca un dragon, doar că pare să aibă trei capete. „Deci, acesta e un balaur?” Brusc, Ana își dă seama că știe ce se va întâmpla mai departe. A ajuns în lumea poveștilor, ceea ce înseamnă că acum este prințesa care a fost răpită de balaur, cum le-a povestit bunica.

...Palatul balaurului e neașteptat de rece. Soarele a răsărit, dar nicio rază nu pătrunde printre pietrele aspre, care alcătuiesc acest macabru castel. „Nu e de mirare că balaurul caută companie, nu mi-aș putea închipui să trăiesc singură aici.” Gândurile Anei sunt întrerupte de apariția balaurului. „O pătură?” „Da, mulțumesc.” De abia acum își dă seama cât de tare îi clănțăneau dinții. Balaurul o invită să se așeze la masă. Ciudat, fetița nu se aștepta la atâta ospitalitate. „Poftiți meniul de azi, prințesă.” Acum se gândește că nici vocea creaturii nu e chiar atât de înspăimântătoare. Fata își dă seama de cele auzite. „Meniul de azi. Nu aș vrea în niciun caz să vă provoc vreun disconfort. Sunteți o prezență foarte importantă pentru mine!” „Atunci de ce m-ai răpit?” Conversația devine din ce în ce mai ciudată. „De fapt, nu știu. Așa spune povestea, vezi, scrie chiar aici” – balaurul scoate o carte dintr-un sertar. E cartea bunicii. Într-adevăr, scria cu litere aurite: „... într-o seară fata a fost răpită de un îngrozitor balaur cu trei capete...”. Balaurul vede nedumerirea de pe fața fetei și încearcă să-i dea o explicație: „În lumea poveștilor sunt câteva reguli. În primul rând, fiecare are un rol: eu sunt balaurul cel rău, tu – fata împăratului. Eu trebuie să te răpesc pe tine, apoi așteptăm să vină prințul să te salveze.” „Și dacă nu faci așa cum spune cartea?” „E imposibil, cartea deține control total asupra noastră... Doriți să vă aduc un meniu?” „Da, vă rog!” Meniul e chiar de poveste:

„Aperitive: Răbdări prăjite (servite cu o bucată de mămăligă și ceapă); Posmagi (muieți). Felul principal: Specialitatea nurorii mai mici: un cuptor de plăcinte, câțiva pui pârâliți în frigare și prăjiți în unt, o străchinoaie de brânză și mămăliguță; Festinul caprei cu trei iezi: sarmale, plachie, alivenci, pască cu smântână și cu ouă; Prânzul cucoșului la punguță: o fântână de apă, o cireadă de boi și vaci, haznaua cu bani a boierului. Băuturi: „Moare” de la soacra cu trei nurori; Apă vie; Apă moartă.” Ana nu-și poate stăpâni râsul. „Mulțumesc, dar nu mi-e foame, am mâncat la castel. Aș vrea un ceai!” „Din păcate nu avem la această oră. Trebuie s-o așteptăm pe capră să vină cu: frunze-n buze, lapte-n țâțe, drob de sare în spinare, mălăieș în călcâieș, smoc de flori pe subsuori.” Fetița e pe punctul de a pufni în râs. Ultimul lucru pe care și-l imaginase că-l va face în seara aceasta este să asculte un balaur cântându-i despre mâncare într-o lume imaginară! „Domnule balaur, pot să vă pun o întrebare... Dacă ați putea face orice în lumea poveștilor, ce ați face?” Balaurul nu se gândește nici măcar o clipă înainte de a răspunde: „Mi-aș deschide o tavernă, e visul meu!” Dar până a mai putea adăuga ceva, discuția stranie dintre fetiță și balaur este întreruptă de un zgomot puternic. „A sosit timpul pentru a doua parte a poveștii...”, zice balaurul, oftând. Ana își îndreaptă capul spre ușa care acum e scoasă din bălămăli. Un prinț pe un cal alb stă în fața lor. „Alexandru?” Anei nu-i vine a crede! A ajuns oare și fratele ei mai mare în poveste? Prințul pare puțin jignit de remarca fetei. „Eu sunt Făt-Frumos și am venit să te salvez!” „Fie cum zici tu. Rămas-bun, balaurule, sper să ne mai vedem!” „La revedere, Alteță!” Ana urcă la spatele prințului, pe magnificul armăsar alb, și cei doi pornesc spre castel. Drumul este foarte obositor. Soarele strălucește puternic din toate direcțiile și în toată amploarea evenimentelor. Anei începe să i se facă dor de casă. „Sigur, m-am distrat de minune cu balaurul și îmi place mult să călăresc, dar cum voi ajunge înapoi acasă? Nu pot rămâne aici pentru totdeauna! Trebuie să găsesc o cale de întoarcere...” Dar gândurile îi sunt întrerupte brusc de o căsuță mică pe care o vede în apropiere, la ușa căreia scrie „Sfânta Duminică”. „Stai, oprește puțin, aici trăiește Sfânta Duminică?” „Da, dar nu văd de ce ți-ar trebui ție Sfânta Duminică acum.” „Putem coborî, te rog!” „Fie, doar un pic!” Fața aceasta iscoditoare, cum să nu-i fie cunoscută Anei? E fața fratelui Alexandru!... Intră amândoi în căsuță. „O, Ana, te așteptam demult!” În fotoliul de lângă sobă stă bunica Anei, dar fata știe deja că în lumea aceasta totul e întors pe de-a-ndoaselea și nimic nu e ce pare a fi, așa că nici nu se miră la vederea bătrânei cu chipul bunei. „Vrei să pleci acasă, nu-i așa?” „Da, foarte tare.” Prințul le privește nedumerit pe cele două. „În lumea poveștilor orice se poate întâmpla! Totul ține de cât de multă imaginație aveți!” spune Sfânta Duminică, în timp ce le toarnă copiilor ceai. „Oare unde am mai auzit asta?” se întreabă Ana. „Deci, tot ce trebuie să fac este să-mi imaginez că plec?” Își aminti că bunica îi spusese exact aceleași cuvinte cu o seară în urmă. Era oare o coincidență? Sfânta Duminică zâmbește enigmatic: „Ce mai aștepti?” Ana șovăie. „Mai am o singură rugămintă. Ați putea, vă rog, să-i mai dați și balaurului câte o vacanță din când în când? Acesta vrea să-și deschidă un restaurant și nu-i place deloc să fure prințese.” Sfânta Duminică râde cu poftă: „Sigur, scumpo, neapărat! Acum fugi!” Și fetița dispare.

...Patul e moale și cald. Razele soarelui îi gâdilă genele, iar ciripitul de păsări răsună în liniștea dimineții. Ana deschide agale ochii. „A fost doar un vis?” Fata coboară din pat și ia cartea de pe jos. Nu fusese acolo ieri seară. Deschide încet cartea și pufnește deodată în râs! În desenul din ultima pagină vede un balaur cu trei capete, fiecare având câte o bonetă pe cap, zâmbind larg în fața unei colibe mari din paie, pe care putea fi deslușită denumirea „Taverna balaurului”. „Deci, nu fusese vis!” Aș putea spune acum că povestea mea a ajuns la final, aș putea scrie cu majuscule SFÂRȘIT, dar cu toții știm cât de banal ar fi... Doar imaginația nu piere niciodată și, prin urmare, nici povestea mea nu va avea nicicând sfârșit!

Și încălicai pe-o lingură scurtă, să trăiască cine-ascultă! Și mai încălicai pe-un fus, să trăiască cine-a spus!

Victoria Benderschi

Inspirație

Mulți ani!

Bunicuța mea cea dragă,
Eu aș vrea să-ți mulțumesc,
Tu m-ai îndrumat
Să urc pe această treaptă, sus,
Și viața frumos s-o trăiesc.

Să reușesc în toate!
Mi-ai arătat cum să muncesc,
Doar învățând bine,
Lucruri bune adunând,
Piedicilor să mă împotrivesc...

Momente diferite îți oferă viața,
Dar trebuie să fii pregătită,
Să nu te lași înfrântă niciodată,
Să mergi cu fruntea ridicată
Și totdeauna fericită...

Mulți ani, buna mea, să trăiești!
Mereu puternică să fii
Și în fiecare an să ne întâlnești
Cu zâmbet și vorbe-nțelepte,
Pe care doar tu le știi...

Dana Maria Cechin,
Liceul Teoretic „Olimp”, or. Sângerei

Mingea din cârpe

Pe când bunicul meu era de vârsta mea, într-o bună zi, s-a gândit că ar fi bine să scape de carul cu boi. Așa că, din toamna aceea târzie, Costică a fost mânat de un singur și arzător vis: cu orice preț să facă rost de o bicicletă. Cu atât mai mult că boierul din sat îi făgăduise una, nu una nouă, dar bună. Visul lui costa 50 de saci cu nuci. Preț de doi ani de zile a tot cărat copilul nuci în ograda boierului până când a sosit și ziua prea mult așteptatei răsplăți. Boierul se lăsă greoi pe-un picior, dădu din cap sovăielnic și, sugându-și maseaua din aur, izbucni:

– Sunt cam mărunțele, zvârlugă, mai adă cam pe-atâtea! Că, de nu, dau bicicleta lu' altu', mai harnic decât tine!

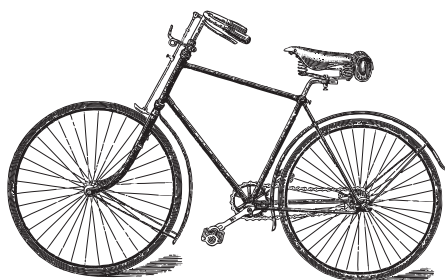
Pe cât de mare era ziua aceea, pe atât de chircită i se făcu inima copilului. Băiatul tocmai voia să facă cale întoarsă, când boierul adăugă: „Dacă vrei mai repede să dregem tocmeala noastră, la nucile astea adaugă niște bani!”

Trăind printre lemnari, Costică deprinsese acest vechi meșteșug fără să îl învețe. Așa că, în aceeași după-amiază de septembrie, dădu fuga la poalele satului și adună mai mulți snopi de mlădițe de salvie. Din acestea avea să înjghebe o duzină de unelte pentru bătut covoare. Copilul urma să le vândă duminică orășenilor. Sâmbătă seara, la asfințit, tânărul negustor își puse pe spate desaga cu uneltele împletite de mâna lui și o luă iute pe scurtătură prin pădure ca să ajungă la îndepărtata gară din satul vecin. Cât pe ce să treacă de prima poiană din codrii deși, că se și pomeni cuprins de întunericul nopții. Chiar sub brațele celor mai înalți stejari, la vreo trei metri, văzu niște licăriri ca două scânteieri de chibrit. Fiind sigur că sunt niște drumeți care vin în întâmpinarea lui, dibuind cărarea cu vreun capăt de lumânare, băiatul înaintă inimos și bucuros că are cu cine schimba măcar un bună seara. Dar nu fu așa. Căci, nici nu apucă să mai facă un pas că, pe dată, luminițele din fața lui s-au dovedit a fi nimic altceva decât ochii lupului.

Pe vremea aceea lupii mișunau prin pădure ca albinele pe floare. Cât ai clipi, drumețul nostru se pomeni în vârful celui mai înalt stejar din poiană, care îi stătea taman la îndemână. Chiar dacă era în gura lupului, cu inima bătându-i, mai să spargă cerul, visul copilului nu se lăsă spulberat nici măcar pentru o clipă. Fiara se îndepărtă de copacul cu pricina tocmai când se crăpă de ziuă. Ajuns în sfârșit în gară, își petrecu toată ziua printre locomotivele care veneau și plecau fără să îi spună lui Costică încotro se duc. Trenul lui urma să sosească abia seara târziu. De aceea, a ajuns la Chișinău mult după miezul nopții. Stors de oboseală și foame, se prăbuși în somn și fu trezit de primul șuierat al mărfarului care străbătea agale ceața pufoasă a dimineții.

Când zorii își vărsau rozele pe frunțile călătorilor, băiatul își întinse marfa chiar sub streășina fereștricii casei de bilete. Însă, nu apucă bine să se bucure de izbânda sa că și zări deodată sub ochii lui două perechi de bocanci lăcuiți. Oamenii legii l-au înșfăcat de umerii hainei prea mare pentru vârsta sa și l-au slobozit din strânsoare abia în curtea penitenciarului pentru tinerii delincvenți din capitală. Acolo l-au tuns chel, i-au dat uniformă corespunzătoare și o pereche de papuci în loc de opincile lui din feștilă demult scâlciate. În curtea primitoare și luminoasă, nou-venitul își făcu îndată o grămadă de prieteni, cu care de-acum a treia zi împlinită juca fotbal cu o minge din cauciuc, nu cu de-aceea din cârpe. Doar un gard de sârmă îl despărțea de restul lumii. Gard dinspre care, la un moment dat, auzi în spatele său o voce foarte cunoscută, fâstăcită și atât de dragă lui: „Măi, Costică, tu ești?! Dragu' mamei, hai acasă!”

Oleg Pitușcan,
Liceul Teoretic „Mircea Eliade”, Chișinău

Ion Creangă către Mihai Eminescu

Bădie Mihai,

Ai plecat și mata din Iași, lăsând în sufletul meu multă scârbă și amăreală. Să deie Dumnezeu să fie mai bine pe acolo, dar nu cred. Munteanul e frate cu dracul, dintr-un pol el face doi; și-apoi, dă, poate nu-s cu inima curată când grăiesc de fratele nostru că-i cu dracul, în loc să fie cu Dumnezeu. Dar, iartă și mata, căci o prietenie care ne-a legat așa de strâns nu poate să fie ruptă fără de ciudă din partea aceluia care rămâne singur. Această epistolă ți-o scriu în cerdacul unde de atâtea ori am stat împreună, unde mata, uitându-te pe cerul plin cu minunății, îmi povesteai atâtea lucruri frumoase... frumoase... Dar coșcogemite om ca mine, gândindu-se la acele vremuri, a început să plângă... Bădie Mihai, nu pot să uit acele nopți albe când hoinăream prin Ciric și Aroneanu, fără pic de gânduri rele, dar din dragostea cea mare pentru Ieșul nostru uitat și părăsit de toți. Și dimineața, când ne întorceam la cuibar, blagosloviți de aghiazma cea fără de prihană și atât iertătoare a Tincăi, care ne primea cu alai, parcă cine știe ce nelegiuire am făcut și noi. Ți-aș scrie mai mulțisor, însă a venit Enăchescu și trebuie să plec cu dânsul la tipografie.

Cu toată dragostea,

Ionică, Iași, 1877

Bădie Mihai,

Ce-i cu Bucureștiul, de ai uitat cu totul Ieșul nostru cel oropsit și plin de jidani? O fi musai viață burlăcească pe acolo, dar nu se cade să ne uiți prea de tot. Veronica a fost azi pe la mine și mi-a spus că și cu dânsa faci ca și cu mine. De ce? Ce rău ți-am făcut noi?! De Crăciun te așteptăm să vii. Tinka a pregătit de toate și mai ales „sarmalele”, care ție îți plăceau foarte mult. Eu am început, de, ca prostul, să scriu, dragă Doamne, o comedie. Când voi isprăvi-o, nu știu. Atâta știu, că subiectul e copiat, așa cum prea bine știi că pot copia, e luat din viața de măhăla, unde stau de când am părăsit Humuleștii. M-am întâlnit cu fratele Conta. La Iași ninge frumos de ast-noapte, încât s-a făcut drum de sanie. Ciricul e mai frumos acum. Vino, frate Mihai, vino, căci fără tine sunt străin.

Te sărut pe frunte,

Ion Creangă

Bădie Mihai,

Slavă Domnului c-am primit vești de la tine! Eu te credeam mort și mă luam de dor cu amintirile, când erați în jurul meu, tu, Augură, cel blestemat, Conta și alții, cari acum vă fuduliți prin capitală, alături cu ciocoi, mânca-i-ar câinii, că sunt fiii lui Scaraoțchi, și pe voi norocul și binele. De ce lași pe Veronica să se zbuciume? Te-am așteptat de Crăciun să vii, dar... beșteleu, feșteleu, că nu pot striga văleu, și cuvântul s-a dus, ca fumul în sus, și de venit n-ai mai venit... Aferim... Dar noi, adică Enăchescu, Răceanu și alți mușterii pentru mâncărică și băutură bună, am tras un bairam de cel turcesc, cu vin grecesc de la Amira. Apoi ne-am dus cu sania afară din oraș și acolo pune-te din nou masă! A doua zi la fel; de-abia a treia zi ne-am zburătăcit, ca vrăbiile, fiecare pe la vatra lui. Acum stau lângă horn cu pisicile mele și mai pun rânduială în cele însemnări. Tu te cerți cu politicienii prin Timpul; ce-ai pățit de te-ai făcut așa războinic?

Sănătate și voie bună,

Ionică

Întâlniri...

Pe 19 ianuarie 2020, a avut loc ședința Salonului literar-artistic „La Creangă”, cu genericul „Dor de Eminescu”. În zi de Sfântă Duminică, au venit să-și exprime dragostea și neuitarea față de *Luceafărul poeziei românești* membrii Cenaclului literar „Tezaur” de la Liceul „Al. Donici” din satul Peresecina, raionul Orhei, însoțiți de profesoara de limba și literatura română Liubovi Dvornic, moderatoarea cenaclului, și elevii Gimnaziului din Hârtopul Mic, împreună cu profesoara Valentina Grati. În costume naționale, membrii Cenaclului „Tezaur” au prezentat un spectacol literar-artistic emoționant intitulat „Eminescu – cântec din inima mea”. Ei au recitat versuri din creația *poetului nepereche*, dar și poezii consacrate lui Eminescu. Astfel, au fost confirmate încă o dată spusele lui Constantin Noica (amintite de dna Dvornic): „*Cu numele magic EMINESCU deschidem toate porțile spiritului*”. Celor de la „Tezaur” li s-au alăturat, cu toată dragostea, elevii Gimnaziului Hârtopul Mic, cu poezii și alte texte din creația lui Eminescu. Dirijați de dna Valentina Grati, copiii au cântat „*Sara pe deal*”, susținuți de toți cei prezenți.

La salon a fost remarcată și prezența oaspeților de onoare, personalități distinse ale culturii noastre: actrița Paulina Zavtoni, scriitoarele Nina Slutu-Soroceanu, Călina Trifan; Eugenia Bejan, directorul general al BNC „Ion Creangă”, Claudia Balaban, directorul de onoare al BNC „Ion Creangă”, jurnalista Tamara Pereteatcu. Doamna Paulina Zavtoni a recitat versuri din creația marelui poet, totodată, ea și-a amintit momente interesante din cariera ei de actriță, marcate de destinul *Luceafărului*. Ședința moderată, ca de obicei, de scriitoarea Claudia Partole a fost un eveniment memorabil pentru toți participanții.

Cor. almanahului „La Creangă”

Tineri condeieri de la Liceul Teoretic „Al. Donici”, Peresecina, Orhei,
profesoară de limba și literatura română Liubovi Dvornic

Reverberații în Timp – geniul eminescian

Sursa de inspirație a lui Eminescu a fost întotdeauna viața, a fost tot ceea ce l-a înconjurat: cîmpul păsărilor, foșnetul îndurerat al copacilor, sfârșitul de toamnă, iubirea neîmpărtășită. El a creat poezie din orice, și-a metamorfozat propria viață în arta cuvîntului; creația i-a curs prin vene până în ultima clipă. Eminescu nu a fost un simplu om, dar a avut Har Divin, fiind trimis aici, pe acest Pământ, pentru a crea, pentru a încălzi sufletele celor aflați în impas și pentru a trăi prin poeziile sale. Într-un timp relativ scurt pentru o viață de om, acest maestru al slovelor a fortificat idei și a consolidat gânduri, care au rămas în memoria colectivă a sute de persoane; a realizat lucruri mărețe doar cu un condei și o simplă foaie, soarta sa fiind invers proporțională cu testamentul literar lăsat de acesta.

Cuvintele devin de prisos atunci când încerc să-l descriu pe Eminescu, întrucât doar prin invocarea numelui său inima noastră tresare, fiindcă anume ea, inima, este cea care simte fiecare cuvânt, este cea care se transpune în fiecare vers. Eminescu a creat din inimă pentru alte inimi, iar acolo unde există creație există și veșnicie. Rolul Marelui Poet este primordial în dezvoltarea noastră ca personalitate, poemele lui fiind cele care ne-au conturat și ne-au învățat să apreciem frumosul din jurul nostru, să iubim sincer, oricât de dureros ar fi, deoarece iubirea este cel mai nobil sentiment pe care noi, simplii muritori, îl putem împărtăși. El, Eminescu, ne-a învățat să apreciem și să ne minunăm neîncetat de lumea din jur, căci ea este, într-adevăr, splendidă și nu încetează niciodată să ne uimească, natura fiind locul nostru de meditație și care ne va înțelege atunci când nimeni nu o va face.

Eminescu este un geniu! Operele sale sunt calea noastră spre descoperirea divinului. Marele Poet va dăinui mereu, așa cum dăinuiește și încântă Luceafărul pe cer, fiind unic printre stele, precum Eminescu este singular printre oameni.

Diana Ignat

Eminescu – geniul literaturii române

Poezia este o artă a sufletului ce capătă viață prin cuvinte, fiind sculptată de imaginație în structura ansamblului de emoții și trăiri ale autorului, care se metamorfozează în fiecare lexem al operei, creația sa definindu-i, într-un final, viața.

Raportând ideea dată la Luceafărul limbii române – Mihai Eminescu, putem afirma cu certitudine că el și-a dobândit nemurirea. Or, enorma sa creație este unică și irepetabilă. În fiecare lucrare a sa se atestă viața, realitatea firavă a unor sentimente răvășitoare care ascund în sine adevărul emoțional ce oscilează între agonie, disperare, ironie și Dragoste...

Viziunea lui Eminescu asupra vieții, morții, existenței umane, a politicii este sinceră, autentică și actuală. Prin poeziile sale el nu s-a sfiit, nici nu s-a temut să critice sau să elogieze anumite evenimente. Pentru generațiile contemporane este un exemplu demn de urmat. Deslușind sensurile poeziilor sale, ne putem mobiliza, ne putem modifica concepțiile incorecte și valorifica patrimoniul nostru național, ne putem restabili identitatea...

Perceperea dragostei ca sentiment întemeietor îl prezintă pe Eminescu lumii întregi drept ultimul mare romantic european.

Mihai Eminescu este cea mai strălucitoare stea a neamului nostru, astrul central al literaturii române. Operele sale vor trăi atâta timp cât le vom prețui. Și noi vom fi cunoscuți lumii prin acest Luceafăr al literaturii române...

Alexandrina Gorcea

Zboară timpul fără noi

Zboară timpul fără noi,
Pleacă grăbit spre zările noi,
Ne lasă deșarte speranțe,
Ce ne omoară cu nevăzute gloanțe.

În jur e trist, e frig, e gol,
Fiecare își joacă propriul rol...
Zboară timpul fără noi,
Pleacă grăbit spre zările noi.

E apus de soare, e apus de viață!
Ne ducem destinul ca pe o povară,
Ne agățăm de tot ce a fost odată,
Iar în suflet nu mai e primăvară.

Zboară timpul fără noi...

Diana Ignat

Prea departe...

Prea departe ți-ai luat zborul, copilărie...
Să mă întorc la tine niciun bilet nu găsesc.
Cu ochii în lacrimi acum îmi amintesc
Momente frumoase din acea școală de armonie.

Mi-ai fost ca un cuib de bucurie!
Nu credeam că atât de repede o să-l părăsesc.
Prea departe te-a dus zborul, copilărie...
Să mă întorc la tine, un bilet unde să găsesc?

Îmi apari în cale ca un vis
Pe care îl trăiesc din când în când,
Cu jocuri naive, plânset și râs –
Toate și-au lăsat amprenta în sufletu-mi blând.

Prea grăbit ți-a fost zborul, copilărie...

Magdalena Leahovici

Eminescu trăia prin Cuvânt

Eminescu trăia, respira prin cuvânt,
În vene îi pulsa în loc de sânge vers,
Cum există un Dumnezeu în cer și pe pământ,
Cel al poeziei ar fi, cu siguranță, Eminescu.
El s-a născut pentru a ne fi legământ!

Simțea fiori în vene când scria,
Presimțea că lasă testament în urma sa?!
Eminescu exista prin tot ce crea!
Astfel viața în veșnicie și-o zidea...

Eminescu a trăit aievea prin Cuvânt!

Iuliana Grigoraș

Cu gândul la înaintașii neamului

În limba ta ți-e dor...

Grigore Vieru

Limba noastră îi aleasă

Să ridice slavă-n ceruri,

Să ne spuie-n hram și-acasă

Veșnicile adevăruri...

Alexei Mateevici

Averea cea nevăzută

La început a fost Cuvântul, iar Cuvântul rostit în limba română e lacrima lui Dumnezeu... Or, „Dumnezeu prima oară, când a plâns printre astre,/ El a plâns peste țară cu lacrima limbii noastre” (Gr. Vieru).

La nașterea popoarelor, fiecare dintre ele a primit în dar câte un grai. Așa a fost să fie ca poporul nostru să moștenească o preafrumoasă zestre spirituală de la unul dintre cele mai mărețe și mai glorioase popoare – poporul *roman*. Dacă ar fi să se adune limbile latine la o masă a semințiilor, Limba Română ar fi o ducasă cu frunză verde în cunună; ar purta doina și dorul în strălucirea ochilor, rochia și ia – cusute cu fir de spic și diamant de codru, iar șoapta i-ar fi seva pământului străbun adunată în șipote de izvoare... Cea mai mândră mezină promisă Meșterului Manole spre zidire pe plaiurile mioritice.

Limba a fost dintotdeauna unealta de lucru a poezilor, a celor meniți să deștepte și să îndrume mulțimile. Acești făuritori de verb matern lasă amprente definitorii în structura spirituală a poporului, ridicând graiul românesc la cote înalte de altitudine valorică. Marii poeți români, Alexei Mateevici, Grigore Vieru, Dumitru Matcovschi, fiind adevărați ostași spirituali ai limbii, și-au cântat patria și visele în *Limba noastră* (cea română!), comoara din adâncul sufletului nostru. Alexei Mateevici este autorul imnului care bate ritmic în inimile noastre de fiecare dată când îl auzim cu diverse ocazii. *Limba maternă-i ca floarea eternă*, unde dorul de țărâne și doine bătrâne e mai duios – idei selectate din poezia lui Dumitru Matcovschi *Limba maternă*. Scrie poetul: *Este a noastră limba noastră/ Și noi suntem cu ea popor...* Grigore Vieru, prin poemul *În limba ta*, ne șoptește discret să ne cultivăm demnitatea, trăind și simțind în limba maternă, în limba neamului. Operele poezilor basarabeni Alexei Mateevici, Dumitru Matcovschi, Grigore Vieru completează armonios limba română: *Vine din soarte, pășind peste moarte* (D. Matcovschi); *În al limbilor tezaur/ Pururea o să rămână/ Limba doinelor de aur/ Limba noastră cea română* (Gr. Vieru).

Deci, cred cu tărie în spusele lui Mateevici: *Răsări-va o comoară!*

Mesajele tipărite în piatra spirituală a neamului îmi dau de gândit. Vorbind în graiul matern, dulce și melodios, în care mereu mă simt acasă, am descoperit un îndemn, de fapt, e o misiune ascunsă printre sunetele vocalelor, și anume: să nu stingem vreodată lumânarea spirituală a neamului nostru, ci să o lăsăm să ardă, insuflându-mi credința că limba noastră trebuie perpetuată, îmbogățită și cultivată, generație cu generație, ca să poată aspira la statutul de limbă de circulație universală.

Poetul Nichita Stănescu afirmă: „Pentru mine a vorbi despre limba română este ca o duminică. Limba română este patria mea. De aceea, pentru mine, muntele-*munte* se zice, de aceea, pentru mine,

iarba-*iarbă* se spune, de aceea, pentru mine, izvorul izvorăște, de aceea, pentru mine, viața se trăiește”. Vreau să completez acest îndemn cu o idee proprie: făcând parte din a doua generație de după Independență, fiind martor al unor evenimente actuale care pun în pericol limba română *plecată de acasă*, știu că-i mai ușor să dai sfaturi decât să-ți menții viața pe linia de plutire, totuși, mă oblig să vorbesc cât mai corect și mai fluent limba română, în graiul strămoșesc, la noi acasă, cultivându-mi permanent competența de comunicare, ca prin exemplul propriu să ajut la construirea unei temelii durabile pentru *casa noastră cu suflet de lumină* care este Limba Română. Doar astfel, împreună cu toți conaționali noștri, cei plecați și cei rămași în țară, ne vom asigura că și urmașii noștri vor moșteni o frumoasă *avere* spirituală. Deci: „*Să muncim în miezul limbii, nu la marginea ei*” (Gr. Vieru).

Daniel Vițelar

Acrostihuri

Banul, slava, avuția nu au rost în astă lume,
Au doar faptele făcute, ce-ți aduc un spor, un nume.
Ce folos că ai de toate, lucruri scumpe și plăcere?
Omenia-ntâi de toate și-apoi fala și averea.
Viața-i scurtă și-ar fi bine s-o trăim în pace bună,
Inspirația, ardoarea și credința ne-ncunune,
Anii doar ca o clepsidră se strecoară și e păcat...

P.S. Adevărul ne e frate și el trebuie urmat!

Iuliana Grigoraș

* * *

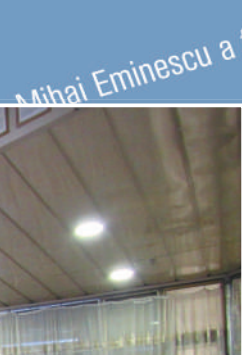
Gândul mă poartă departe, prin visuri...
Există și-acolo o lume-a tăcerii,
O lume care se-neacă-n abisuri,
Rostind melancolic refuzul uitării!
Găsesc prin Bacovia evadarea,
Expir sentimente și stări sufletești...

Bacovia înțelege și altfel ninsoarea
Agale ce cade din înalturi cerești.
Contemplu ca el singurătatea și moartea –
Opusul destinului ce ne-apartine,
Văzând izolarea și pustietatea,
Imaginea firească a copilăriei!
Am astfel impresia de încremenire...

Alexandrina Gorcea

George BACOVIA

Tineri condeieri de la Gimnaziul Hârtopul Mic, Criuleni, profesoară de limba și literatura română
Valentina Grati

Unde ești, copilărie?

Mihai Eminescu a fost și a rămas cea mai importantă voce din literatura română. Cred că geniul lui va dăinui în vecie. După atâta vreme, de când poetul a trecut în lumea veșniciei, opera lui se studiază, se citește, se trăiește...

Îmi place să-i savurez poeziile. Atunci când le citesc sau le recit re trăiesc acele vremuri. Sunt versuri în care mă regăsesc. Poezia mea preferată este *Fiind băiet...*: „*Un freamăt lin trecea din ram în ram/ Și un miros venea adormitor./ Astfel ades eu noapți întregi am mas,/ Blând îngânat de-al valurilor glas...*” Aceste rânduri te duc și te poartă într-o lume iubitoare, unde domină frumusețea și dragostea naturii. Mă impresionează tot atât de mult și poezia *O, rămâi*, în care simți inima pădurii, care știe să dăruiască dragoste și să aline dureri. Iar prin versul *Unde ești, copilărie, cu pădurea ta cu tot?* Mihai Eminescu ne transmite stările lui sufletești de îngândurare, de regret, dar și de bucurie că încă mai suntem copii. Se știe că anii copilăriei fug ca pasărea în zbor și rămânem doar cu amintirile și cu poezia eternă a lui Mihai Eminescu.

Gabriela Sandu

Vreme trece...

Mihai Eminescu poate fi considerat un poet modern, deoarece în poeziile sale exprimă și realitatea zilelor noastre. După părerea mea, Eminescu va rămâne veșnic viu prin opera sa literară monumentală, creată într-un mod cunoscut doar de el. În urma lecturii poeziei *Glossa* am trăit o stare profundă de meditație asupra a toate câte mă înconjoară. Am realizat faptul că timpul vine și pleacă, iar noi trebuie mereu să alegem binele de rău. Lumea e ca un teatru, iar noi suntem niște simpli spec-

le citesc sau
ram în ram/ Și un miros ven
într-o lume iubitoare, unde domina frumuse
care știe să dăruiască dragoste și să aline dureri. Iar prin
tești de îngândurare, de regret, dar și bucurie că am fost ai copilăriei. Să
ma lor rămânem doar cu amintirile, așa precum și-a spus nostalgic amintirile Mihai Eminescu

tatori, care, analizând, trebuie să ghicească ce se ascunde în spatele măștilor ce trec prin fața noastră: „Joace unul și pe patru/ Totuși tu ghici-vei chipu-i...”

Și noi facem parte din acest teatru, crezând că suntem actorii principali, ceilalți, de fapt, ne privesc nepăsători, dorind sau nedorind să facă parte din acest scenariu banal, crunt, cu un final fericit ori mai puțin fericit. Rămâne doar să învățăm din experiențele trăite, apropo de avertismentul eminescian: „Tu așează-te deoparte,/ Regăsindu-te pe tine...”

Noi, s-ar părea, am putea schimba lumea printr-un singur gest, dar realitatea e cu totul alta. Putem face și fapte nedemne de ființa noastră, dar să nu credem că lumea căreia aparținem va rămâne aceeași. Ne putem, însă, schimba, putem fi generația salvatoare de vieți, care să simtă emoțiile real, nu on-line 24/24. Dacă noi nu vom fi capabili să schimbăm mersul lucrurilor sau să ne schimbăm gândirea, următoarele generații ale omenirii nu se vor mai naște...

Aceste gânduri mi-au venit citind din creația lui Eminescu, cel care a trăit și a suferit pentru ființa românească, dar și pentru întreaga omenire.

Mădălina Spivacencu

Poet al nemuririi

Poezia scrisă de Eminescu te emoționează și te face mai sensibil, mai bun. Pe mine m-a impresionat mult poemul *Luceafărul*, cu povestea lui sfâșietoare de dragoste imposibilă între ființe străine ca dimensiune. Cătălina și Luceafărul sunt copleșiți de un sentiment puternic, dar care nu are sorți de izbândă. Ființa umană este atrasă mai mult de tot ce e trecător. Astfel, Luceafărul este dezamăgit de pasiunea Cătălinei pentru un băiat simplu: „Trăind în cercul vostru strâmt/ Norocul vă petrece,/ Ci eu în lumea mea mă simt /Nemuritor și rece.”

Eminescu reprezintă o valoare de nivel internațional. Poezia lui este apreciată de o lume întreagă. Și eu, deseori, după o zi plină cu tot felul de „bagatele”, mă retrag în singurătate pentru a savura din înțelepciunea versului eminescian. Mă regăsesc în unele versuri de-ale poetului. Am îndrăgit câteva din cele mai cunoscute poezii eminesciene: *Ce te legeni?*, *Numai poetul*, *Sara pe deal*... Versurile poetului pătrund adânc în suflet. Ne învață să iubim tot ce ne-a dat bunul Dumnezeu!

Dana Arman

Întâlniri de nouitate

Dragobete cu băieți și fete

Într-o duminică, la Filiala nr. 2 a BNC „Ion Creangă” din incinta Teatrului „Licurici”, a avut loc ședința Salonului literar-artistic „La Creangă” (moderatoare scriitoarea Claudia Partole) cu genericul „*Dragobetele adună băieții și fetele*”. Într-adevăr, la bibliotecă s-au adunat copii mari și mici pentru a-și aminti de această tradiție românească, prin care e sărbătorită Dragostea și care amintește de apropierea primăverii. A fost o zi minunată, cu soare și cer senin. La eveniment au venit elevi tocmai din satul Bujor, Hâncești, însoțiți de profesorul Sergiu Ștefan, un mare sufletist. Au ajuns înaintea tuturor, pentru a expune lucrările de pictură ale elevelor Mihaela Blagoslovitu și Doina Matvei. Un vernisaj în miniatură cu frunze de toamnă, cu flori de primăvară și multă dragoste... Tinerii condeieri ai Gimnaziului din Bujor, Irina Vatamanu și Cătălina Ciobanu, și-au citit creațiile, iar Ecaterina Burlacu a interpretat un cântec frumos de dragoste. Tonul sărbătorii l-au dat membrii Cenaclului literar „Tezaur” din Peresecina (Liceul Teoretic „Al. Donici”), prezentând un spectacol de muzică, poezie și dans. Le-a fost alături doamna profesoară

Liubovi Dvornic, care a recitat un poem frumos din creația poetului Nicolae Dabija. O surpriză muzicală a oferit celor prezenți tânărul interpret de muzică populară Adrian Buzgan. O voce promițătoare!

Cu cântece și vorbe alese a venit la Dragobete și interpreta Elena Manciu, însoțită de fiul Adrian, care a interpretat la vioară *Balada* lui Ciprian Porumbescu, acompaniată la pian de Dumitrița Ciobanu, profesoară la Școala „Valeriu Poleacov”. Tot cu muzică la pian ne-au delectat Vitalie Celac de la Liceul „Alexandru cel Bun” din Sângera și Anastasia Pereteatcu de la Liceul Teoretic „Spiru Haret”. Surpriza cea mare a fost recitalul de poezie susținut de actorul și poetul Valentin Delinschi, care, totodată, și-a prezentat cartea de versuri *Clipa care mă fură*. Au citit poezii și le-au vorbit copiilor despre dragoste doamna Claudia Balaban, director de onoare al BNC „Ion Creangă”, poeta Lidia Gonța Grosu, poeta-textier Elena Răileanu (care a venit cu nepoțica și cu o discipolă), jurnaliștii Tamara Pereteatcu și Andrei Viziru.

A dominat o atmosferă parfumată de Poezie și Cântec – cele mai evidente manifestări ale sentimentului care unește și inspiră oamenii – Dragostea.

Cor. almanahului „La Creangă”

Copiii dornici de lectură

Picii din clasa I-a „A” de la Liceul „Principesa Natalia Dadiani” au luminat cu prezența lor sala mică, dar prietenoasă, a BNC „Ion Creangă” (Filiala nr. 1). Au venit împreună cu învățătoarea lor, dna Aurelia Panaghiu. Așteptau nerăbdători întâlnirea cu scriitorul Constantin Dragomir. Câte lucruri frumoase au învățat micuții la această întâlnire! Se întreceau în recitarea poeziilor, spunerea proverbelor, ghicitorilor și frământărilor de limbă. Fiecare dintre elevi a dat dovadă de talent și o bună pregătire artistică, doar studiază într-o clasă cu profil teatral... Printre cei mai activi s-au dovedit a fi Florin Gonța, Sofia Pasenco, Anastasia Sandu, Dumitru Cazacu, Nichita Pugaciov, Andrieș Dragoș ș. a. Copiii s-au lăudat cu multele cărți citite, apoi l-au felicitat pe Constantin Dragomir cu ocazia zilei de naștere. Bucuria cea mare au fost cărțile pe care le-au primit, cu autograful scriitorului, și permisul de cititor al bibliotecii.

Anastasia Pereteatcu,
Liceul Teoretic „Spiru Haret”

Maraton literar

La Conferința de totalizare a Campaniei naționale de promovare a lecturii „Să citim împreună!”, ediția a VIII-a, au fost prezenți circa 60 de reprezentanți din diverse raioane ale republicii. „Cărțile recomandate spre lectură s-au înscris perfect în conținutul și scopul campaniei”, a menționat Lilia Tcaci, director adjunct al BNC „Ion Creangă”. E vorba de *Poeme pe trepte încinse*, un volum de poezie pentru toate vârstele de Ianoș Țurcanu, și *Rebela*, un mini-roman de Claudia Partole despre și pentru adolescenți. Cărțile au fost editate cu sprijinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării și aprobate de Comisia de selecție pentru editarea cărții naționale. Claudia Balaban, director de onoare al BNC „Ion Creangă”, a subliniat că putem citi și cunoaște literatura altor țări, literatura universală, dar e obligatoriu să cunoaștem cultura națională și scriitorii noștri. Peste cincizeci de întâlniri cu scriitorii au fost organizate de secția „Dezvoltare în bibliotecă și știința informării” (șefa secției Maria Harea), întâlniri care au adunat mii de cititori. Cărțile au ajuns în cele mai îndepărtate localități prin diverse modalități: donații, achiziții ș.a.

Participanții care au susținut acest maraton literar-cultural pe parcursul întregului an au fost elevii, bibliotecarii, cadrele didactice, părinții și bunicii. Elevii au citit, discutat, cântat, au pus în scenă textele, au scris eseuri, poezii, au organizat expoziții de carte și desene, fiind inspirați de opera scriitorilor. Multe dintre adolescente s-au regăsit în personajul Claudiei Partole – Paula din cartea *Rebela*. La Conferința de totalizare, tinerii cititori au prezentat un program muzical-artistic, reflecții asupra celor citite. În holul bibliotecii au fost organizate expozițiile de carte „Claudia Partole și cuvântul vibrației sufletești” și „Ianoș Țurcanu – poetul care măsoară cu inima”. Elevii participanți au primit diplome, cărți cu autografe și au făcut fotografii cu scriitorii dragi.

Cor. almanahului „La Creangă”

Impresii despre cărțile *Rebela* și *Poeme pe trepte încinse*

Rebela de Claudia Partole m-a provocat să privesc lumea din alt punct de vedere. Datorită personajului principal, am ajuns la concluzia că orice problemă are o soluție. Paula descrie perfect gândurile oricărui adolescent și demonstrează prin propria experiență că binele învinge mereu răul din noi. Eu m-am regăsit în acest personaj. Felul cum vede lumea, cum gândește m-a făcut să văd, să înțeleg că avem multe în comun. Paula, care era martor la certurile zilnice ale părinților săi, a reușit să se iubească pe sine și pe cei din jur. Desigur, i-a trebuit ceva timp pentru a înțelege că orice persoană e frumoasă în felul său.

Cristina Fileachin,

Liceul Teoretic „Ion Creangă”, s. Rădoaia, Sângerei

clare și adevărate, încât aş propune să fie editate într-o carte aparte și puse pe fiecare masă a elevilor din clasele primare. Această carte va fi un mare ajutor pentru învățători în instruirea și educarea elevilor.

Maria Ciobanu,
pensionară, s. Rădoaia, Sângerei

Ianoș Țurcanu

Despre carte

Cartea-i maică înțeleaptă,
Ne învață ce e bine,
Ne iubește, ne așteaptă,
Bună e cu orișicine.

Cartea e o soră care
Clar, în limba ei firească,
Întâmplări uluitoare
Poate să ne povestească.

Cartea e ca o albină:
Ea adună-nvățătură,
Cunoștințe și lumină –
N-a vărsat o picătură.

Poartă-n paginile sfinte
Toată-nțelepciunea lumii,
Are în ea (să țineți minte!)
Tot ce ne-au lăsat străbunii.

Cât de minunat ar fi

Cât de minunat ar fi
Eminescu de-ar trăi,
Împreună am privi
Cum se-ascund în rămurile
Somnoroase păsărele.

Și ce minunat ar fi
Creangă dacă ar trăi,
La bojdeucă am veni
S-ascultăm vorbele sale
Dulci, cum e Ozana-n vale.

O, ce bine ar mai fi
De-ar trăi Alecsandri:
Din Mircești ne-ar sfătui
Ca să dăm mână cu mână
Cei cu inimă română!

Anul Nou chinezesc

Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” (Filiala nr. 2) a fost împodobită cu decorațiuni chinezești, transferându-i, imaginar, pe cei prezenți în China, acolo unde, la 25 ianuarie, începe Anul Nou sau Sarbătoarea Primăverii și durează două săptămâni. La evenimentul organizat cu această ocazie au participat Excelența Sa dl Zhang Yinghong, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Populare Chineze în Republica Moldova, dna Zhang Yanjun, secretar I al Ambasadei Republicii Populare Chineze în Republica Moldova, alți reprezentanți ai Ambasadei, dl Wang Yifeng, director al Institutului „Confucius” din cadrul ULIM, Nicolae Dabija, academician, scriitor, redactor-șef al săptămânalului *Literatura și arta*.

Cu un cuvânt de salut s-a adresat celor prezenți Eugenia Bejan, director general al BNC „Ion Creangă”. Excelența Sa, dl Zhang Yinghong, a rostit o alocuțiune, afirmând: „Organizarea unei celebrări împreună cu Biblioteca Națională pentru Copii «Ion Creangă» a devenit un eveniment așteptat în fiecare an”. Excelența Sa speră că acest eveniment va fi o fereastră de deschidere spre cultura chineză, provocându-i pe toți cei interesați să o cunoască mai bine. „Ambasada Chinei va susține în continuare și va promova schimburile culturale chinezo-moldave”, a remarcat dl ambasador.

Scriitorul Nicolae Dabija, care a participat recent la Festivalul Internațional de Poezie de la Shanghai, a spus: „Ca să cunoști China, trebuie să citești marea ei poezie. Fără de ea istoria milenară va fi mereu incompletă. Limba chineză trebuie studiată, deoarece China are o cultură bogată și este o țară a viitorului”. Copiii au participat la un joc chinezesc atractiv și creativ, pe care l-a moderat dna Zhang Yanjun, fiind „remunerați” apoi cu diverse cadouri pentru poeziile și cântecele interpretate în diferite limbi: română, rusă, engleză, chineză.

Programul artistic a fost spectaculos, demonstrând că elevii manifestă interes și pasiune față de cultura și limba chineză. De exemplu, Nicoleta și Dinu Dodon, elevi la Liceul „Ștefan Vodă”, raionul Ștefan Vodă, fac naveta la Chișinău o dată pe săptămână pentru a studia limba chineză. Nicoleta mărturisește: „Scopul meu e să înțeleg chinezii, cultura lor. Vreau să ajung în China”. Dinu are părerea sa: „Chineza este o limbă foarte interesantă. Vreau să plec în China să văd, să cunosc această țară”. Și David Stahi, elev la Liceul „Mihail Sadoveanu” din Chișinău, studiază intens limba chineză. El a participat la Concursul „Podișorul chinezesc”, organizat de Institutul „Confucius” din cadrul ULIM, având rezultate frumoase. Acești elevi, ghidați de Diana Stahi, profesoară de limba chineză,

au interpretat cântecul „An Nou fericit”. Anastasia Pereteatcu, elevă la Liceul „Spiru Haret”, a prezentat compoziția coregrafică „Trandafirul roz”, conducător artistic – Ecaterina Nosco, Clubul de dans sportiv „Flagrant”. Reprezentantele Clubului de dans modern „Paradis” au cântat în chineză piesa „Anul Nou”, fiind ghidate de Nadejda Coșec (conducător artistic).

O surpriză muzicală specială ne-a oferit Li Xiaotong, care a interpretat la *guzhen* (instrument muzical tradițional chinezesc) un fragment din lucrarea „Primăvara fericirii vine în orașul meu”. Artista cântă la acest instrument din fragedă copilărie. Toți elevii au dat dovadă de cunoștințe detaliate privind cultura și civilizația chineză, participând cu entuziasm la victorina „Ce știi despre China?” Au fost vernisate expozițiile: fotografii – „China în imagini”, organizată de Ambasada Chinei; carte chineză, intitulată „Cartea – aur curat”, din colecțiile BNC „Ion Creangă”; suvenire și obiecte de artizanat „Evantai chinezesc” din colecția familiei Ion și Tamara Pereteatcu; desene ale copiilor – „Șoricelul – simbolul fericirii și inteligenței”.

La eveniment au participat elevi din clasele a V-a de la Liceul „Ginta Latină”, diriginte – Carolina Parfene, Liceul „Principesa Natalia Dadiani”, diriginte – Elena Marițoi, Liceul „Mihail Sadoveanu”, diriginte – Maria Stoian, părinți, bibliotecari, reprezentanți mass-media.

Tamara Pereteatcu

Amicii lecturii

Concurs republican de postere

Pentru a atrage atenția asupra cărții și lecturii și pentru a-i face conștienți pe copii de rolul și importanța acestora în dezvoltarea intelectuală și formarea lor ca oameni, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” organizează, anual, un concurs republican pe diverse teme, câștigătorii cărui sunt premiați la *Forumul Copiilor*, activitate ce are loc în cadrul Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret. În acest context, s-a înscris și Concursul republican de postere „Amicii lecturii”, desfășurat în perioada decembrie 2018 – aprilie 2019, care a avut drept scop stimularea interesului copiilor pentru lectură, creație și generarea unor idei originale, moderne de promovare a lecturii.

La concurs au participat 160 de elevi din clasele a VII-a – a XII-a din toată republica, care au lucrat în mod individual, dar și în grupuri. Cele 150 de postere prezentate la concurs au fost realizate pe suport de hârtie (dimensiunea A3) sau în format electronic PDF. Majoritatea din ele au întrunit cerințele stabilite de regulamentul concursului: au avut un design atractiv și original, au fost creații proprii, dar nu plagiate, au transmis clar mesajul, au avut un conținut actual și concis. Lucrările au inclus la alegere: desene, imagini, simboluri și alte elemente relevante, precum și un moto/slogan care i-ar încuraja, atrage pe copii la lectură etc. Între toate aceste elemente a existat o structură și o legătură logică. Concursul le-a oferit șanse mai multor copii din republică să-și demonstreze ingeniozitatea, creativitatea, talentul și să se afirme.

Juriul, format din colaboratorii BNC „Ion Creangă”: Eugenia Bejan, director general, Lilia Tcaci, director adjunct, Claudia Partole, scriitoare, Violeta Diordiev, pictoriță, Tamara Pereteatcu, bibliotecar principal și subsemnata, a evaluat lucrările la justa valoare.

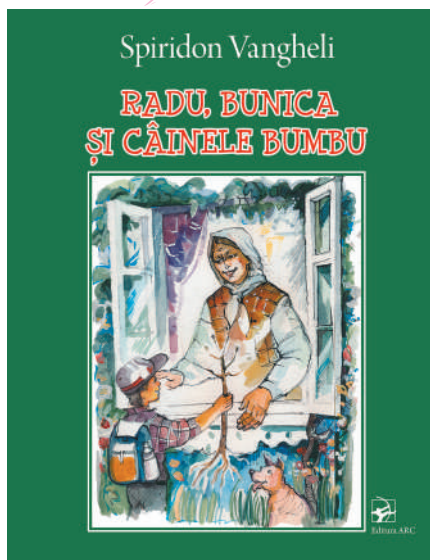
De relevanța succesului s-au bucurat elevii care au luat **Premiul I**: Mariela Pogor, cl. a X-a, Liceul Teoretic „Alec Russo”, Cojușna, Strășeni, Cristina Tentiuc, cl. a VII-a, Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun”, Sângera; **Premiul II**: Irina Galiț, cl. a VII-a, Gimnaziul Albinețul Vechi, Fălești, Călin Enachi, an. I, Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”, Chișinău; **Premiul III**: Loredana Sandu, cl. a VII-a, Școala Internațională Heritage, Chișinău, Nicon Jomir, cl. a VII-a, Gimnaziul „Gaudeamus”, s. Petrești, Ungheni. **Mențiuni** au primit douăzeci de elevi din raioanele Fălești, Hâncești, Drochia, Ungheni, Edineț și mun. Chișinău. Munca participanților a fost răsplătită cu diplome și premii generoase.

Implicând copiii în astfel de activități, adulții descoperă care sunt interesele, preferințele, dorințele, aspirațiile copiilor din ziua de astăzi, acestea sugerându-le eventuale modalități prin care s-ar apropia mai mult de copii.

Maria Harea,
șefa secției „Dezvoltare în biblioteconomie și știința informării”,
BNC „Ion Creangă”

Tatăl lui Guguță

Cine nu-l cunoaște pe tatăl lui Guguță, pe Spiridon Vangheli? Cine n-a auzit de... Cușma lui Guguță? Eu n-am avut norocul să-mi protejez copilăria, ascunzându-mi-o sub căciula lui Guguță! Când a fost descoperită această „cetate miraculoasă” de marele povestitor al copiilor Vangheli, deja eram mare, nu mai încăpeam sub ea. Bine că l-am avut pe Ion Creangă, care îmi lua apărarea, când o supăram pe mama cu vreo năzbâtie. Dacă nu era sfătosul bunic din Humulești și poveștile-i pe care nimeni nu le-a putut fura din inima și din gura lumii, chiar am fi fost niște copii orfani de copilărie. Mă gândesc acum cu mintea de cândva că, dacă-l aveam și pe Guguță, multor balauri le retezam capetele. Nu mai ajungeau până azi să fure copilării. Ferice, zic, de acei copii care au crescut și cresc sub cușma lui Guguță! Datorită copilului-minune, tatăl căruia este Vangheli, copiilor le este mult mai ușor să crească și să înțeleagă lumea celor mari. M-am convins de acest adevăr fiind la o întâlnire cu copiii plecați împreună cu părinții lor departe de casa bunici-

lor. Eram în Italia, la Brescia, într-o zi caniculară. Veniseră să ne întâlnim copii mari și mici. Mi-a atras atenția un băiețel care purta pe cap o căciulă nostimă, țurcănească. Abia de i se vedea nasul de sub ea. Pășea țațoș alături de părinți, de parcă era marele prinț din poveste. M-am apropiat, l-am salutat și l-am lăudat:

– Frumos îți stă! Bunicul ți-a dăruit cușma asta, ca să nu-l uiți?!

M-a privit de sub căciulă curios, dar fără să-mi răspundă, mă iscodi, ca micul prinț al lui Exupéry:

– Îl cunoști pe Guguță?

M-a lăsat fără replică! M-a salvat copilăria, pe care o am tot timpul cu mine. Ea a răspuns:

– Cum să nu?! Și pe tatăl lui Guguță, pe Spiridon Vangheli, îl știu bine... Ehe! De câte ori am stat de vorbă...

Puștiul, dacă văzu că mă întrec cu lauda, îmi frânse vorba.

– Guguță e prietenul meu. El mi-a trimis cușma! Este exact ca a lui. Mă ajută când mi-e trist, când mi-i dor de bunici și de acasă-acasă...

Voiam să întreb dacă știu și prietenii din Italia cât de năzdrăvană e cușma lui, dar... îmi ghici gândul!

– De Guguță știe toată clasa mea! Când am venit prima dată la școală cu cușma pe cap, toți s-au uitat la mine ca la un extraterestru. Apoi, când le-am povestit despre Guguță, toți, pe rând, au vrut să probeze cușma. Într-o zi, învățătoarea a intrat în clasă și nu ne-a văzut. Noi toți ne pitisem sub cușmă...

La aceste vorbe, cușma lui Guguță săltă, acoperind obrajii îmbujorați ai băiatului. I-am dat de înțeles că îl cred. O cușmă, dacă-i năzdrăvană, e în stare de orice minune. La despărțire, s-a apropiat de mine, am intrat și eu sub cușmă și i-am ascultat rugămintea:

– Dacă zici că-l cunoști pe tatăl lui Guguță, transmite-i să facă cât mai multe cușme din astea și să dea o fugă până în Italia. Copiii tare s-ar bucura să-l vadă și să-l asculte...

I-am promis!... Am uitat doar să-i spun că la Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret toți copiii vor primi în dar câte o carte-surpriză, scrisă de tatăl lui Guguță. Cu siguranță, posedă o putere miraculoasă! Când o citești, parcă te afli sub cușma lui Guguță. Eu am simțit această vrajă!... Numaidecât o să-i trimit câteva cărți-surpriză și băiețelului din Italia!

Claudia Partole

Polita cu cărți

Dumitrița Bologan, *Jurnal de Oxford*

(Editura Pontos, Chișinău, 2018)

„...O tânără juristă, absolventă a Universității de Stat din Chișinău, obține o bursă și merge la studii de masterat nu oriunde, ci tocmai la Oxford, faimoasa și prestigioasa Universitate din Marea Britanie... Dumitrița descrie, zi de zi – captivant, antrenant, în culorile dispoziției sale, demonstrând și certe aptitudini literare... *Jurnal de Oxford* de Dumitrița Bologan este o lucrare necesară și utilă publicului cititor, aparținând unei personalități în devenire.”

Nicolae Negru, scriitor, jurnalist

Propunem câteva spicuiuri din această carte

Septembrie: ...În sfârșit, Colegiul Hertford. Intrarea se face printr-o poartă uriașă de lemn, încrustată cu flori de toate culorile. Deasupra tronează figura unui cerb care, imaginar, bea apă. Cerbul este simbolul Colegiului... Se pare că Oxford este prima universitate dintre statele vorbitoare de limbă engleză care a oferit prima diplomă. Are 38 de colegii și 6, așa-numite, școli...

Noiembrie: Planul de citit se realizează bine... Măine o să am un tutorial la Drepturile Omului... Ar fi trebuit să stau acasă și să citesc. Dar acasă-acasă, în Moldova, aveau loc alegeri parlamentare... Ambasada se află destul de departe... Cert era doar că vom ajuta pe cineva să-și obțină fotoliul. În sfârșit, am întâlnit în cale un grupuleț de oameni. Aveau în mâini pungi negre de nailon, inscripționate cu „Chișinău” și calendarul pe anul curent. I-am salutat respectuos. M-au privit cu suspiciune. În secția de votare, în loc de răspuns la „bună ziua” mea, doamna din comisia de votare m-a privit intrigată, pe deasupra ochelarilor. Pe fața ei – niciun zâmbet, nicio expresie. Așteptam să mi se spună ceva care să semene cu obișnuita frază a vânzătoarei-negrese din alimentară: „*Are You all right?*” (Sunteți bine?). Am adresat o întrebare colegei sale, cea care mi-a luat pașaportul. Dar aceasta a bălăjit ceva neinteligibil și – gata! Am fost. Am votat. Am plecat. Acum, îmi era și mai frig... Bunele maniere și comportamentul respectuos, cu mult bun-simț al britanicilor impresionează plăcut, de fiecare dată...

Mai: Eurovision... Am votat. De mai multe ori. Regatul Unit a acordat Moldovei zece puncte. Pentru prima dată în istorie... *The Guardian* a scris: ...trei dintre ei – bateristul, trompetistul și solistul – purtau căciuli negre, țuguiate, înalte, care păreau să sfideze legile gravitației... Un comentariu sună așa: „Sunt nebuni, nebuni de talentați”... Programul funcționează. Și nu pentru că mă organizez eu mai bine. Se apropie examenele. Citesc câte 14 ore pe zi...

Iunie: Biblioteca. Îmi trebuia o carte. Mi-am văzut mulți colegi acolo. Acum orice chip cunoscut parcă e un prieten bun și vechi care te înțelege din priviri. Îl vezi pe toți galbeni sau verzi la față și știi că și tu arăți cam așa. Solidaritatea dintre noi e reconfortantă. Nu ești singur. Subiectul principal și unic la ordinea zilei – examenele... Ce face lumea după ce termină examenele la Oxford? Mulți se plimbă pe străzi împodobiți cu ghirlande de flori la gât, în mantii de care sunt prinse baloane. Deși, probabil, se întreabă între timp: ai scris exact ceea ce trebuia, ești sigur că ai răspuns?... Lucy, o colegă australiană, a scris despre procesul de studii de aici. Spunea că, la Oxford, ești ca un învățăcel care ia lecții de sculptură. Cu deosebirea că maestrul nu îți explică și nu îți arată cum se folosesc uneltele și nici cum se face prima cioplitură în material. El doar îți comentează mișcările...

Noiembrie: ...Nu mi-aș fi imaginat vreodată că străzi întregi, turnuri vechi, curți interioare, ziduri groase, mistere nedescoperite și povești încă nespuse, biblioteci pe care nu le poți cuprinde cu ochii, un râu cu lebede albe și negre, broscuțe colorate, oameni străini care ți-au devenit dragi, pot încăpea, toate, în sufletul unui om. Că un orașel întreg îl poți lua cu tine, îl poți purta, acolo, într-un colț, îl poți contempla oricând și la care poți să te întorci mereu. Un orașel de care să nu-ți mai fie dor niciodată, pentru că e al tău și e cu tine. Pentru totdeauna.

În loc de epilog:

„Timpul trece.

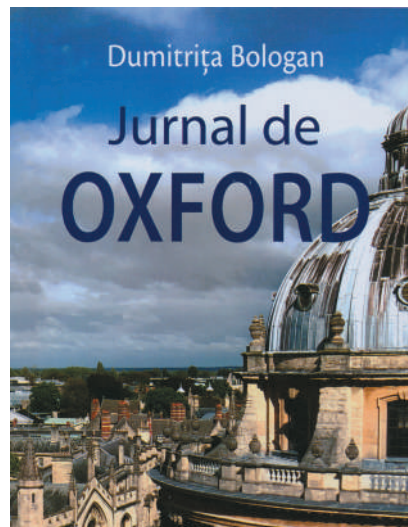
Amintirile se șterg.

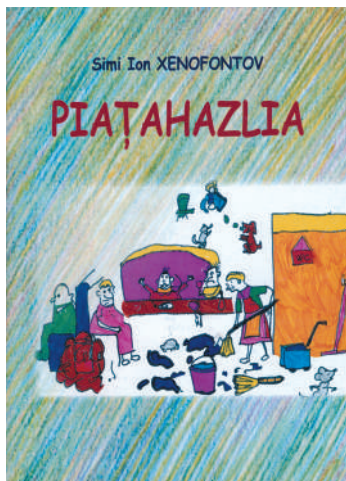
Sentimentele se schimbă.

Oamenii pleacă.

Dar inimile nu uită niciodată.”

(Cherlynn Shakespeare)

Un învățător, ca și un părinte, se simte fascinat când își vede discipolii fericiți, sănătoși, înțelepți și realizați. Sunt încântată de surpriza elevului din clasa a V-a, Simion Xenofontov: a scris deja a doua carte *Piațahazlia*. Fiind generos și amabil, a dăruit câte o carte bibliotecii școlii și celor dragi sufletului. Mulțumim, Simion! Ești un exemplu pentru toți! Elevii mei din clasa I stau deja în rând la bibliotecă pentru a-ți citi cartea. Ai reușit să te afirmi și să demonstrezi că orice vis se realizează doar prin muncă și dăruire. Îi mulțumesc și tatălui tău – domnul Ion Xenofontov, care-ți trezește pofta de a scrie cărți. Abia aștept să citesc următoarea carte. Succese mari în continuare!

Liliana Perjuc, profesoară, Liceul Teoretic „Spiru Haret”

Secvențe din cartea *Piațahazlia* de Simi Ion Xenofontov

Domnul Buhă

Deseori în piață venea un domn cult pe nume domnul Buhă. El era blând și înțelegător cu toată lumea. Piața îl îndrăgise. Acest domn misterios, cu cravată maro și ochelari cameleon, îi învăța pe vânzători bunele maniere, cum să se comporte cu clienții, cum să aranjeze cu grijă produsele pe tarabe și cum să le clasifice.

Odată, o bătrână, văzându-l că vorbește frumos și este bine îmbrăcat, a încercat să-i vândă pătrunjel la preț dublu. Bunul domn Buhă a zâmbit și i-a zis cu ton calm: „Eu cunosc toate prețurile din piață și nu am de gând să plătesc prețul unei legături de pătrunjel la cel de două.” Comercianta s-a rușinat, și-a cerut scuze pentru „experimentul” eșuat.

Domnul misterios îi certa și pe clienții nepoliticoși din piață. Îi avertiza când aruncau mizeria pe jos, îi sfătuia să vorbească frumos cu angajații din piață...

Domnul Costiță și gluma sa

Într-o zi în piață a venit domnul Buhă și a constatat îngrijorat că toată lumea plânge. Atunci acesta s-a dus la administrația pieței și a întrebat ce s-a întâmplat. Șeful pieței i-a zis că a venit domnul Costiță, mai-marele pe curățenie, și a anunțat toți vânzătorii că pe locul pieței va planta roșii turcești, iar vânzătorii vor stropi și vor prăși plantația de legume.

Auzind una ca asta, vânzătorii s-au pus pe plânsete zgomotoase, de sărea haina de pe ei, fața le era doar șiroaie de lacrimi mari și sărate. Au crezut că domnul Costiță vorbește serios, iar noua idee le va afecta târguiala și ei vor trebui să devină agricultori.

În realitate, în ziua aceea domnul Costiță era pus pe șotii: nu trebuie să fim chiar atât de creduli...

Salutare, mă numesc Simi Ion Xenofontov, am 11 ani și sunt elev în clasa a V-a la Liceul „Spiru Haret” din municipiul Chișinău. Îmi place să admir natura, să lecturez, să desenez, să navighez pe Internet. Totodată, îmi place mult să ascult diferite pățanii din viață. Cele mai interesante istorioare le înregistrez și le pictez. Astfel, anul trecut am fixat într-o cărțuție povestioare din copilăria bunicii. Anul acesta mi-a apărut o altă carte *Piațahazlia* (istorioare bazate pe fapte reale), în care am adunat diferite istorioare din piețele Chișinăului. Am vrut, într-o formă umoristică, să surprind cultura și anticultura din aceste spații comerciale. La ilustrarea cărții am fost ajutat de bunica Maria Prisac și surioara Miranda. Cartea a fost redactată de nenea Vitalie Țurcanu și machetată de pictorița Natalia Năș. Propun cititorilor două fragmente din cartea *Piațahazlia*.

Concursul de postere „Amicii lecturii”

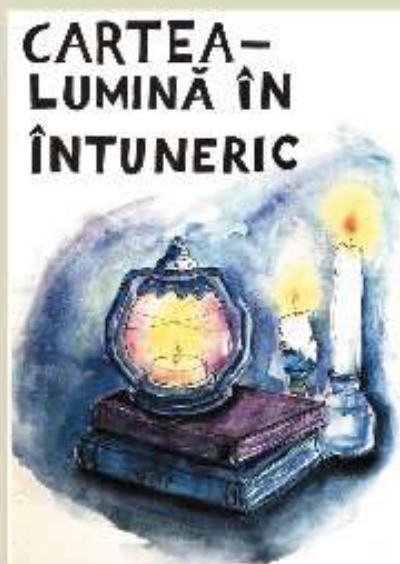
Irina Lupașcu

Cristina Tentiuc

Andreea Jitaruc

Mariela Pogor

Călin Enache

Nicon Jomir